

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 12 / CPL / 15.10.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CPL\12CPL\

Fitxer 12CPL1

XV legislatura · quart període · sèrie C · número ****

Comissió de Política Lingüística

Sessió 12, dimecres 15 d'octubre de 2025

[Presidència del]

Sessió 12 de la CPL

La sessió de la Comissió de Política Lingüística (CPL) s'obre a ****. Presideix , acompanyada del vicepresident, Guillem Sánchez Prat, i de la secretària, Maria Pilar Castillejo Medina. Assisteix la Mesa la lletrada Mercè Arderiu i Usart.

Hi són presents Imma Ferret Raventós, Rocio Garcia Pérez, Gisela Navarro Fuster i Joaquim Paladella Curto, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Francesc de Dalmaes i Thió, Lluís Puig Gordi, Carme Renedo i Puig i Mònica Sales de la Cruz, pel G. P. de Junts; Irene Aragonès Gràcia, Mar Besses Casanovas i Marta Vilalta i Torres, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Cristian Escribano Ramírez i Pau Ferran Navarro, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Manuel Jesús Acosta Elías, pel G. P. de VOX en Cataluña; Susanna Segovia Sánchez, pel G. P. Comuns, i Rosa Maria Soberana i Bonet, pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Ratificació del president o presidenta.

2. Compareixença del director general de Política Lingüística davant la Comissió de Política Lingüística per a explicar les accions a favor del català en l'àmbit tecnològic i audiovisual (tram. 357-00313/15).

3. Compareixença d'una representació del Barcelona Supercomputing Center davant la Comissió de Política Lingüística per a informar sobre la situació i les perspectives de futur del català en l'àmbit digital (tram. 357-00740/15).

4. Proposta de resolució sobre la garantia del dret a rebre atenció mèdica i sociosanitària en llengua catalana (tram. 250-00488/15). Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació (text presentat: BOPC 206, 39).

El vicepresident

Bon dia. Iniciem la comissió.

Excusem l'assistència de la diputada Segovia, que ja va comunicar a la Mesa que no assistiria. I les substitucions. Algú ha de comunicar alguna substitució?

Carme Renedo i Puig

La senyora Laura Martínez substitueix la senyora Mònica Sales i el senyor Agustí Colomines substitueix el diputat Lluís Puig.

(Pausa.)

El vicepresident

D'acord. Per part del PSC, la diputada Conchi Jiménez substitueix la diputada Ivana Martínez, que la diputada Ivana Martínez substitueix, a la vegada, la diputada Gisela Navarro. D'acord.

(Veus de fons.)

El vicepresident

No, no, perdó. La Conchi Martínez substitueix la diputada Navarro, Jiménez. *(Veus de fons.)* Sí, la diputada Navarro. Perdó. I la diputada Andrea Zapata substitueix la diputada Imma Ferret.

Ratificació del president o presidenta

D'acord, doncs ara tocaria la ratificació del president o presidenta. Atesa la baixa de la diputada Anna Feliu Moragues com a membre i presidenta de la comissió, cal procedir a la ratificació d'un nou president o presidenta.

El Grup Parlamentari de Junts, de conformitat amb l'article 49.2 del Reglament i l'acord de la Mesa i de la Junta de Portaveus, de 10 de setembre de 2024, ha proposat el diputat Francesc de Dalmaes i Thió com a president. Es podria ratificar aquesta proposta per assentiment?

El diputat de VOX diu que no. Per tant, aleshores, es procedirà a la votació de la proposta de ratificació mitjançant paperetes. Els diputats seran cridats nominalment per ordre alfabètic perquè vagin a la taula presidencial i dipositin la papereta a l'urna.

Els hi recordo que les paperetes poden contenir vàlidament les opcions següents: «sí», «no» o blanc.

(Pausa.)

I «sí», va amb accent.

(Pausa.)

(D'acord amb l'article 101.2 del Reglament, els diputats són cridats nominalment per ordre alfabètic perquè vagin a la taula presidencial i dipositin les paperetes a l'urna.)

Doncs procedim a l'escrutini.

(Es procedeix a l'escrutini.)

Molt bé, els resultats són 10 vots a favor i 2 abstencions. Per tant, vist el resultat de l'escrutini, queda elegit el diputat Francesc de Dalmaes i Thió com a president d'aquesta comissió.

(El president de la comissió ocupa el seu lloc. Pausa.)

El president

D'acord. Doncs moltes gràcies, si em permeteu, abans de començar. Gràcies als diputats que heu fet confiança i, als que no, doncs espero que ens la guanyarem.

L'esperit d'aquesta Mesa i de tots els diputats d'aquesta comissió és ser al servei d'aquella dita que deia el mestre Fabra, que és no perdre mai l'esperança i, sobretot, treballar molt, que és la tasca, i aquí espero que ens hi trobem tots.

Compareixença del director general de Política Lingüística per a explicar les accions a favor del català en l'àmbit tecnològic i audiovisual

357-00313/15

I, per tant, comencem el que és l'ordre del dia de la comissió d'avui, amb la compareixença del director general de Política Lingüística davant d'aquesta comissió per a explicar les accions a favor del català en l'àmbit tecnològic i audiovisual. Per tant, si em permeten, aturem amb la comissió un minut i comencem amb la compareixença.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

Fitxer 2

El president

Bé, l'acord d'aquesta Mesa és que el director general tindrà vint minuts amb aquesta intervenció inicial, que, posteriorment, els grups tindran un màxim de cinc minuts, no està enlloc escrit que els hagueu d'esgotar.

I, finalment, hi haurà una darrera intervenció, si és que no hi ha cap altre grup que vulgui intervenir més, de deu minuts per part del director general. Per tant, benvingut i teniu la paraula.

Roger Serra Puig (director general de Política Lingüística en els Àmbits Tecnològic i Audiovisual)

Moltes gràcies. Bon dia, diputats i diputades. És la primera compareixença que fa aquesta nova Direcció General. Avui parlarem dels dos plans d'impuls que estem duent a terme. El primer és el Pla de l'audiovisual i el segon és el Pla de l'impuls del català en l'entorn digital i tecnològic.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Com que tenim vint minuts a la presentació d'avui, doncs ho farem curtet, però els plans seran presentats en el seu moment de forma més estesa i amb més detall.

Com que és la primera vegada que ens presentem a la comissió, he pensat que seria, molt breument, ubicar-los una mica amb qui som i on estem situats. Com saben, la Conselleria de Política Lingüística té, actualment, dues direccions generals. Una d'elles és la de Política Lingüística en els àmbits Tecnològics i Audiovisuals, dels quals penja també el Servei de Foment del Català a l'Audiovisual i ara, actualment, també amb el Programa de Tecnologies del Llenguatge, aprovat aquest passat juliol.

Som vuit persones, però amb el nou programa anirem creixent els pròxims mesos i podrem començar a desenvolupar els plans que avui els presentem en la seva totalitat.

Les principals competències, molt breument, són l'impuls del català a l'audiovisual i a l'àmbit tecnològic, fomentar les tecnologies lingüístiques i intel·ligència artificial pel català, garantir l'ús normalitzat del català en aquests àmbits, avaluar la presència i garantir la visibilitat del català en aquests àmbits. Són punts que m'agrada destacar perquè veuran que després en els plans tots són abordats.

I també una prèvia també, els dos plans que presentem avui, com no podia ser d'altra manera, tots es circumscriuen també dins del Pacte Nacional per la Llengua. Totes les mesures que contemplen i que contemplaran aquests plans seran també incloses en el Pacte Nacional per la Llengua i el seu seguiment també es farà en bona mesura, no només, però en bona mesura, a través dels òrgans i de les reunions establertes.

Aquests dos plans queden establerts pels acords d'investidura, pel Pla de Govern, pel Pla Departamental de Política Lingüística i pel Pacte Nacional per la Llengua. Per tant, era molt importants desenvolupar-los.

I per diferenciar-los clarament, per què són dos plans? Tot i que tenen algunes àrees d'interès que se solapen, jo ho explico molt ràpidament. Que Netflix tingui continguts en català seria abordat en el Pla de l'Audiovisual. Que les pel·lícules, etcètera, que conté Netflix estarien en el primer pla. Que la interfície de Netflix sigui en català estaria en el segon pla. Jo crec que d'aquesta manera molt gràfica podem distingir els dos plans.

Comencem pel Pla d'Impuls de l'Audiovisual. L'objectiu i característiques del Pla. L'Audiovisual és... Tenim un sector de creixent importància. No és nou, però també s'està transformant i, a més, amb l'arribada de la intel·ligència artificial, apareixen unes noves oportunitats.

Sempre ha sigut un sector i un repte important pel català, amb èxits, i que ha anat creixent i hem anat guanyant quotes, però estem lluny encara de la normalització.

Quines són les característiques principals d'aquest pla? Una de les principals característiques és la diferenciació per àmbits. No podíem abordar això de manera conjunta.

Per què? Perquè cada un dels sectors, cinema, ràdios, té les seves especificitats, té una condició diferent del català, té molt sovint indústries diferents i, per tant, doncs, la característica principal és aquesta.

La segona característica, que comparteixen els dos plans, és una mirada transversal, com no podia ser d'altra manera. Aquest pla inclou accions de molts altres departaments, del Departament de Cultura, especialment de l'ICEC, però també de Presidència, de mitjans... Per tant, és un pla transversal.

Pel cinema, com que només tinc vint minuts, no ho diré tot, però és potser l'àrea que s'ha treballat i que s'ha vingut treballant més. Aquest any tenim un set per cent o arribarem a un set per cent d'espectadors en català. Estem lluny d'on ens agradaria ser, tot i que hi ha un lleuger creixement els últims anys. Aquí tenim projectes com

el CINC, que és de foment del cinema infantil a tot el territori, o la Cartellera, que seguirem impulsant per visibilitzar les estrenes en català.

I després, doncs, també estem treballant un Pla de Públics amb l'ICEC per fomentar les visibilitzacions.

Com dèiem, després tenim la part de plataformes de continguts, que també té relació amb el cinema, perquè moltes d'aquestes estrenes de cinema acaben després en plataformes, evidentment, però que tenen a una indústria separada i que, per tant, les hem d'abordar de manera separada. Aquí també tenim bones notícies. No estem on ens agradaria, sens dubte, però tenim ja més de 6.500 continguts en català a les plataformes privades, a les quals hem de sumar ara també el creixent contingut de TV3.

I també estem treballant que els doblatges de TV3 puguin després circular perquè, quan aquestes pel·lícules arribin a les plataformes privades, doncs en puguem gaudir.

I també estem treballant com amb el cinema, amb el sector, per explorar noves vies a través de subvencions o d'ajudes per veure de quina manera podem continuar impulsant el català en aquest àmbit.

Televisió i ràdio. Tenim una magnífica notícia recent, que tots saben, que és l'inici de la 2 Cat, la qual cosa ens incrementa moltíssim l'oferta de continguts televisius.

La ràdio és un sector amb relativa bona salut, si ho comparem amb altres.

Finalment, aquí cal destacar els contractes de programa que té el Departament de Presidència amb TV3.

I després també projectes com el Media City, que estarem encantats d'entrar-hi amb més detall, però avui no..., hem de passar-hi per sobre.

Els creadors de contingut. És una altra àrea de bones notícies, tot i que a vegades no en som conscients. A mi m'agrada destacar la dada que tenim, 1.400 creadors de continguts en català, segons la Llista.cat, dades actualitzades. No només donem suport directe al sector de manera directa amb les Beques Propulsió, sinó que també ajudem a la seva visibilitat amb l'Aferrada o els Premis Crit, que aquest any hem fet

la primera edició i va ser crec que una gala molt lluïda. I seguirem treballant amb el sector per impulsar-lo i ajudar-lo.

Videojocs. És el sector més complicat, segurament, per raons objectives. També és el sector internacionalment menys multilingüe, menys obert a la incorporació de noves llengües. La bona notícia aquí és que el setanta-tres per cent dels jocs fets a Catalunya es fan ja en català. Tot i això, si ho mirem en global, el percentatge continua sent molt petit.

I aquí també apostem per seguir promocionant la visibilitat dels videojocs, tant a través de la VDjoc, que és la nostra base de dades de videojocs en català, o congressos com el SAGA, que ajuden a visualitzar i a dinamitzar el sector.

Després, la música. La música és un sector on, depèn de com ho mirem, si ho comparem, té bona salut, però, sens dubte, està en un procés d'estancament o de falta de millora. El quaranta-tres per cent dels ciutadans de Catalunya escolta música en català, això és una molt bona dada. El problema és que, si ho comparem al castellà o anglès, encara escolten més música en anglès i castellà. Però això no vol dir que no sigui una bona dada.

Aquí tenim el repte de la presència de música en català a festivals, que hi seguirem treballant.

Al podcast també hi ha una creixent oferta de molta qualitat i plural. Crec que també és un sector en què podem estar bastant contents. Tot i això, aquí ens falta una monitorització, una anàlisi del sector, amb la seva vinculació amb les ràdios, doncs hem d'aprofundir en el seu anàlisi.

Els audiollibres és un sector emergent, amb una creixent sofisticació i producció. I de la producció, perquè cada vegada són més radionovel·les, gairebé, que llibres amb diferents actors, etcètera. I aquí, doncs, també hi haurà l'impacte en tots aquests àmbits, hi haurà l'impacte de la intel·ligència artificial, que ens obre noves possibilitats.

Com farem el seguiment d'aquest pla? El seguiment d'aquest pla, com us deia abans, al final d'aquest any farem la presentació del pla. El principal mecanisme serà

a través dels mecanismes establerts pel Pacte Nacional per la Llengua, que inclouen també aquesta comissió.

Farem també reunions interdepartamentals, que ja estem fent, per la configuració del pla.

I després farem una jornada anual que inclourà la revisió dels dos plans i que ens ajudarà a reflexionar i a tenir una valoració conjunta tant de la presència del català en l'edifici i a l'entorn digital.

He anat molt ràpid, però espero que hagi sigut una visió ràpida del que podíem fer avui.

El Pla d'impuls del català a l'entorn digital i tecnològic. Com els deia, aquí l'enfocament és diferent. Una de les dades que m'agrada destacar és que, segurament, podem dir que el català està en les primeres quaranta llengües del món digitalment. No és així en nombre de parlants, que estariem segurament a les noranta primeres. Per tant, sí que tenim una presència relativa molt important del català en el món digital. Per diverses raons.

Per l'impuls de la societat civil, per ser una societat dinàmica, per ser una societat econòmicament desenvolupada, però també és una cosa que a vegades ens hem de recordar. Tot i això, aquest àmbit també és un principal àmbit de la diglòssia digital. Diglòssia en el sentit que és dels àmbits on més fàcilment els catalanoparlants ens passem a l'anglès o al castellà. Per tant, és un repte important. Sortim en una posició millor que altres llengües, però això no ens ha de pas conformar.

Tenim bones notícies, com la intel·ligència artificial, els nous grans LLMs parlen català, i això ens afectarà de manera molt positiva perquè això obre moltes noves oportunitats a les tecnologies del llenguatge, que hem de saber incorporar, i d'aquí per això el programa temporal que hem iniciat i aquesta direcció general.

L'objectiu i característiques del pla. En aquest àmbit, el primer que destaquem és que necessitem, especialment, treballar el tema de les mètriques i els indicadors. Així com a l'audiovisual això ho tenim més treballat i en altres àmbits de la presència del català, aquest àmbit s'ha de treballar més.

Per què? Perquè és més nou, i no només el català, tampoc altres llengües tenen prou bones mètriques en aquest sentit. Per tant, hi haurà un primer esforç, i el pla així ho contempla en aquest sentit. Hem de poder parametritzar, hem de poder saber on som. Hem de poder seguir l'evolució.

Hem de tenir també una mirada transversal i estratègica. Ens hem de coordinar els diversos departaments, i això així ho farem.

Hem d'explorar, per tant, nous marcs de governança pública i privada. Hem d'anar de la mà, no podem anar sols, només l'Administració. Hem d'anar coordinats a l'Administració, però també de la mà amb les empreses i entitats privades.

I el programa ha d'incloure també, jo crec que aquesta és una dada important, un programa de relacions públiques i diplomàcia pública, en el sentit que hem de parlar de manera més intensa amb les empreses tecnològiques internacionals i també del país de manera coordinada, però també amb dades i informes, i facilitant-los la incorporació del català.

Per tant, aquestes són les principals característiques d'aquest pla.

Que hem dividit en sis grans àrees d'interès. Primera, recordo que el de l'audiovisual l'hem fet per sectors perquè hi havia unes raons industrials. Aquí les hem dividit per sis àrees d'interès que pensem que són d'especial rellevància.

La primera és les tecnologies del llenguatge i la intel·ligència artificial. Després tindran una compareixença sobre el tema. Només dir que aquestes tecnologies són la infraestructura bàsica que ens ha de permetre que el català formi part de molts altres aspectes de la vida digital. Les inversions que fem aquí, les apostes i els èxits que tinguem aquí, tindran impacte indirecte molt rellevant. Per tant, és un àrea que hem de potenciar. Estem parlant de tecnologies de text de veu, de transcriptors automàtics, etcètera.

La segona és la visibilitat dels continguts en català. És una cosa que ens preocupa a tots, que sabem que és notícia constantment, que Google, si el tractament de Google amb el català, és una cosa que ens preocupa, que volem monitoritzar, que seguirem monitoritzant, per tant, els temes del SEO. Però ara també amb la intel·ligència artificial, el GEO, com el català és tractat per la intel·ligència artificial i

com aquí a nivell cultural també. Ja no és només un tema lingüístic, ChatGPT parla català, però també necessitem que les seves...

Fitxer 3

...referències culturals siguin del país quan així se li pugui demanar, i aquest és un altre dels reptes que abordarem.

El tercer, les interfícies de les grans companyies tecnològiques i els seus programaris. Aquí estem parlant de les grans plataformes, estem parlant de Facebooks, de Metas, de Linkedins. Necessitem ajudar que aquestes empreses, quan treuen nous productes digitals, incorporin les seves interfícies al català. I necessitem posar-hi mètriques, necessitem saber quina és la mitjana d'incorporació del català que té en nous productes Microsoft, etcètera. Per tant, necessitem aquí posar-hi dades.

Una altra, interfícies de màquines, en diem. Per què ho fem això? Aquí hem de treballar molt a prop amb l'empresa. Per què? Aquí necessitem que les empreses nacionals i les internacionals, que potser no són principalment desenvolupadores de software, quan fan cotxes, quan fan torradors, quan fan neveres intel·ligents, també puguin incorporar el català. I per tant, hi dedicarem tota una secció.

Finalment, les administracions digitals. L'Administració ha de ser un referent, ha de liderar la implementació, les bones pràctiques, les maneres de visibilitzar el català perquè després també el sector privat s'hi pugui emmirallar.

Finalment, com deia, l'aprenentatge digital del català. És un aspecte que pensem que és especialment interessant per la llengua. Com vostès saben, el català necessitem invertir en aprenentatge de nous parlants i, per tant, aquí pensem que també l'àrea digital hi ha de poder aportar solucions i eines.

Com seguirem el pla? Com els deia, la presentació del pla. Després, aquí vull destacar la creació d'indicadors clau i mètriques de seguiment. Aquí hem de fer aquesta feina. Aquesta feina és important per saber on som i veure l'evolució.

I després seguirem el pla a través dels mecanismes del Pacte Nacional i d'aquesta comissió, cada sis mesos. I reunions interdepartamentals. que ja estem començant a celebrar. I també la jornada anual que els comentava anteriorment.

I, finalment, una mica de conclusions, no? Aquests dos plans aborden dos grans reptes. Estan interconnectats, sí, però té una raó de ser que siguin separats, perquè inclouen indústries i un enfocament diferent.

Hi ha noves oportunitats que hem de saber aprofitar. La intel·ligència artificial ens obre la porta a una nova revolució que hem de poder aprofitar pel català.

Els dos són plans transversals que projecten una mirada lingüística a tot el Govern i també a la societat i, per tant, volen tenir una mirada àmplia, una mirada àmplia d'aquí interpel·len, però també una mirada àmplia en tots els aspectes de l'audiovisual i del digital que contemplen.

Finalment, creiem que són uns plans que també han d'abordar l'eficiència i l'eficàcia d'aquestes polítiques d'impuls i millorar el diagnòstic per poder tenir una millor monitorització.

És, per tant, una visió realista, volem saber on som, volem saber quines són les possibilitats, però també optimista perquè pensem que hi ha molt marge de millora i, per tant, també amb un punt d'ambició que ens agradaria traslladar-los.

Moltes gràcies.

El president

Doncs moltes gràcies, director general, Roger Serra. Aquesta compareixença és a proposta del Grup Parlamentari Socialista i, per tant, té la paraula el diputat Guillem Sánchez per un temps màxim de cinc minuts.

Guillem Sánchez Prat

Gràcies, president. Gràcies, director general, per la seva compareixença i explicacions.

I començo, encara que s'hagi dit una mica, començo destacant l'horitzó vuitè del Pacte Nacional per la Llengua i, en concret, l'àmbit 19, referent a les tecnologies lingüístiques. Davant del risc de disglòssia digital que s'ha comentat, s'ha de

combinar les polítiques públiques, dirigides pel Departament de Política Lingüística, però transversals a tot el Govern, al teixit associatiu i al sector privat.

Les polítiques públiques han de vetllar perquè es garanteixin els drets lingüístics i el futur del català, tant en les tecnologies de la informació i de la comunicació com en la intel·ligència artificial generativa. Amb l'objectiu que el català sigui present i fàcilment accessible.

Inclou vuit mesures, amb una estimació pressupostària de 1,8 milions i que comprenen principalment tres àmbits: establir una estratègia ambiciosa d'impuls del català en l'àmbit digital, tal com s'ha explicat; posicionar el català en tots els serveis i productes de les empreses tecnològiques, i crear plataformes de desenvolupament de dades i entrenament continu del català per fer més fàcil la incorporació de la llengua en aplicacions i models d'intel·ligència artificial generativa.

Ens hem dotat de l'eina global, que és el Pacte Nacional per la Llengua, i ara toca posar-lo en pràctica per fer que el català sigui una llengua plenament present i competitiva en l'espai digital, aprofitant les oportunitats de les tecnologies de la informació i de la comunicació i, en especial, les tecnologies del llenguatge i la intel·ligència, com deia, artificial generativa.

Propostes com impulsar el projecte AINA i altres iniciatives del Barcelona Supercomputing Center, fomentar la recerca, innovació i adopció de tecnologies lingüístiques en català a empreses i administracions, crear un directori de tecnologies del llenguatge i un marc normatiu per l'ús de la IA en continguts culturals, millorar la presència del català a internet, afectada pels canvis en SEO, xarxes socials o motors de cerca, establir mecanismes de monitoratge de visibilitat i cerques, impulsar un programa de relacions públiques amb grans empreses tecnològiques i institucions europees per incloure el català.

Bàsicament, tot això per sortir del cercle de la minorització digital, no?, aquest cercle que, bàsicament, és una producció de continguts limitada en quantitat i varietat que desencadena en una visibilitat limitada, en un baix consum, #6.25 en debilitat econòmica i discursos i percepcions negatives, i torna a començar el cercle, no?

Aquest Govern el combat generant un altre cercle, un cercle virtuós, impulsant Beques Propulsió, creant un ecosistema de creadors de continguts en català més

potent i divers en totes les xarxes socials, això genera més xarxa de col·laboració, i per tant més continguts, que consolida el públic i normalitza el català en l'entorn digital combatent percepcions, com deia abans, negatives i la diglòssia digital.

No obstant això, com també ha comentat el director general, hi ha esperança. El català gaudeix de relativa bona salut al món digital comparat amb altres llengües de nombre de parlants similars.

Hem seguit a bon ritme les innovacions tecnològiques gràcies a l'esforç col·lectiu de la societat civil, entitats i institucions, des de la Viquipèdia fins a la majoria d'eines d'intel·ligència artificial ja inclouen el català des del primer dia, i es podria dir que el català és un exemple d'èxit com una llengua minoritzada que té bona presència a internet i aquesta presència, però, és insuficient i per això ens hem dotat del marc d'actuació, el Pacte Nacional per la Llengua i la direcció general per seguir impulsant la llengua a internet.

Aquest Govern, com s'ha dit, ha donat suport a la Llista.cat, que és un directori que comptabilitza creadors de continguts en català. I, per exemple, durant aquest primer trimestre del 2025, s'han fet 19.200 vídeos i han aconseguit 207 milions d'impressions a les xarxes, una xifra molt per sobre dels 164 milions de visualitzacions del primer trimestre del 2024.

Per tant, senyor Serra, quina és l'estratègia de la direcció general respecte als creadors de continguts, aquesta eina tan poderosa en l'àmbit digital?

I per acabar, davant d'aquells que diuen que el Govern del meu partit desnacionalitza el país o que no ens creuen perquè no parlem sempre català, dir-los que signin el Pacte Nacional per la Llengua, que els seus grups municipals, els municipis, els ajuntaments els estan signant. Per tant, els demano que deixin de fer una mica de partidisme barat i que es focalitzin.

Som el govern de la Generalitat que més recursos ha destinat a la llengua. Estem mà a mà amb el Govern d'Espanya lluitant per aconseguir l'oficialitat del català, gallec i eusquera a les institucions europees, malgrat el boicot del Partit Popular. I que el país és divers i plural i que els acusadors de desnacionalitzar el país tenen una visió molt estreta del que és el país. Obrin els ulls i gaudeixin de la pluralitat en català.

I tal com va dir el Genís Roca a l'acte del 25è aniversari del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, aquest passat dilluns, recordem que la nostra força com a país és la nostra llengua.

Moltes gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari Junts per Catalunya i té la paraula la diputada Carme Renedo.

Carme Renedo i Puig

Moltíssimes gràcies. Ha sigut un plaer escoltar-lo en directe i no mitjançant una pantalla, perquè, parlant de pantalles, el pes de les pantalles en la vida quotidiana és progressivament dominant, la digitalització i la intel·ligència artificial estan creixent vertiginosament, per bé o per mal, això el futur ens ho dirà. I l'única cosa que sembla clara, i que penso que el Departament ho té clar, és que les llengües que no es normalitzin en aquests entorns tindran un futur molt complicat, si és que tenen futur.

D'aquí que fa deu mesos que vostè té la gran responsabilitat de dirigir aquesta Direcció General de Política Lingüística. I que aquesta Direcció General es va crear, precisament, per definir i impulsar les polítiques del Departament, per potenciar la disponibilitat dels productes i dels serveis en català en els àmbits tecnològic i audiovisuals.

Vostè avui ens ha fet una primera repassada en aquests àmbits de les diferents línies d'actuació amb algunes dades i sí que m'ha semblat que ha destacat la necessitat de parametritzar i buscar mètriques per poder analitzar molt més. És necessari, evidentment, tot a la vida, en tots els processos vitals i en qualsevol qüestió política és necessari tenir dades per poder actuar, però que no ens passi una mica el que ha passat amb el Pacte Nacional per la Llengua, que és l'anàlisi per la paràlisi. O sigui, tenir un gran diagnòstic, un diagnòstic científic i complet, però que després les mesures són una mica pobres.

La nostra companya, que vostè coneix, la diputada Navarro, li hagués agradat molt ser aquí avui, però està de viatge i, com que no podia ser-hi, ens ha demanat que li

preguntem algunes coses. Una pregunta que ens ha fet és amb qui estan treballant exactament, amb quins equips concrets de les grans companyies internacionals i si hi ha novetats que aviat hi haurà algun llançament en català que no sabem.

Una segona pregunta és si hi ha converses i com en són avançades perquè puguem disposar de LinkedIn en català i si té coneixement d'alguna nova plataforma que estigui considerant de fer oferta en català. Aquestes són les preguntes que transmeto de la diputada Anna Navarro.

Però, llavors, mirant una mica el seu currículum, vaig veure que vostè, quan treballava a la Fundació PuntCAT, va participar en la creació de Civic AI, no sé com s'ha de llegir, i en alguna entrevista va subratllar la necessitat que, quan es formessin agències per decidir com regular o gestionar les intel·ligències artificials, la societat civil hi hauria de participar i no només se n'ha de fer prou, deia, amb la presència dels governs.

Però ara vostè no està en el món de la societat civil, sinó que està en el món del Govern. Pregunta: pensa que és possible l'aliança entre la nostra societat civil, que és tan dinàmica, la societat civil catalana, i un govern autonòmic d'un Estat secularment glotofàgic per garantir que les intel·ligències artificials dominin la llengua catalana tant pels usos empresarials com els de recerca i investigació, o com pels domèstics?

I una altra pregunta. Pensa que el Govern de Catalunya, dins d'aquest Estat que dèiem, l'Estat espanyol, té cap possibilitat de fer sentir, a més de la seva llengua, la seva veu en el tema de la regulació de la intel·ligència artificial?

I una última pregunta és, en l'àmbit de la seva direcció general, quines aliances té en aquest sentit amb el Govern espanyol? Per aliances vull dir projectes concrets i inversions, no només declaracions d'intencions, de «qué bien nos vamos a llevar».

Moltíssimes gràcies.

El president

Moltíssimes gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i té la paraula la diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, president. En primer lloc, agrair-li la compareixença perquè avui hem posat sobre la taula també una qüestió que és molt rellevant per vetllar per aquesta supervivència de la nostra llengua, de la llengua catalana, que és aquesta presència tan necessària del català en l'àmbit tecnològic i en l'àmbit audiovisual, perquè vivim en un moment de transformació digital que ha canviat completament la manera en què entenem el món, però també com ens relacionem i com fem ús d'aquestes tecnologies en el nostre dia a dia, en la nostra quotidianitat i, per tant, també és important que puguem garantir que en aquests espais del dia a dia el català sigui present, sigui utilitzable i sigui viable. Perquè, en definitiva, no només estem parlant d'una qüestió lingüística, sinó estem parlant també d'una qüestió de drets i, en aquest cas, de garantir els drets lingüístics de les persones catalanoparlants.

Per tant, creiem que l'històric és positiu també, no?, també ho apuntaven en la compareixença, el català, històricament, ha estat una llengua molt activa a internet, de fet, com deia, es troba entre les quaranta llengües amb més continguts en l'àmbit digital, malgrat no tenir un Estat que la recolzi i que la defensi com a tal, però creiem que hi ha molts exemples d'èxit que ens han fet arribar també fins al punt on som ara, com, per exemple, la Viquipèdia en català, que va ser una de les més pioneres, com, per exemple, Softcatalà també, que segur que tots utilitzem en el nostre dia a dia, però que ha estat fonamental també per fer possible l'ús del català a les tecnologies, però també, doncs des d'entitats com Accent Obert, com el projecte Galàxia, que fan també que el nostre país tingui aquest ecosistema viu i també compromès amb el català a les tecnologies.

Però amb això, evidentment, no hi ha prou i és important, és necessari i és imprescindible que ho acompanyem de polítiques públiques que siguin valentes, que ens ajudin a avançar en aquesta bona direcció, però també que busquem sinergies entre altres actors implicats com, per exemple, és necessari en el món...

Fitxer 4

...privat.

I aquí, per exemple, malgrat que hi ha qüestions que són molt positives, com s'han posat de manifest, també creiem que hi ha algunes mancances en algunes

plataformes, com, per exemple, podria ser Instagram, TikTok o LinkedIn, que encara no disposem d'aquestes plataformes en català, sobretot, especialment per l'ús que fan les persones joves d'aquestes xarxes socials i, per tant, per la necessitat que tenim també de poder normalitzar l'ús social de la llengua catalana entre les persones joves a les xarxes socials, creiem que són mancances que hem de poder treballar, com, per exemple, els assistents de veu virtual o, fins i tot, en l'àmbit dels videojocs, que també s'ha comentat que creiem que és molt estratègic. És positiu que els videojocs que es creen a Catalunya estiguin en llengua catalana, però sí que és veritat que els jocs que són més majoritaris, podríem dir així, encara no estan en la nostra llengua, per tant, situem també com un dels reptes que tenim.

Però, com dèiem, la feina que es va iniciar també en l'anterior legislatura, creiem doncs que va posar en marxa aquesta transformació del català en l'àmbit digital.

Després en la següent compareixença parlarem, doncs, per exemple, del projecte Aina, parlarem o..., bé, també crec que és positiu el projecte del Catalunya Media City, les subvencions que es van començar a atorgar amb programes de foment del català per a empreses amb productes tecnològics. Un dels resultats, per exemple, és el Pacte per la Llengua o els dos plans que vostè ha pogut explicar avui, que creiem que són encertats, que avancen en la bona direcció.

Sí que m'agradaria fer-li una pregunta en referència, perquè vostè ha explicat, doncs, que ho separen per àmbits o per àrees d'interès, i m'agradaria preguntar com treballen la focalització per franges d'edat, no? Entenent que els continguts audiovisuals i els continguts digitals i tecnològics són molt diversos i que, en funció també de la franja d'edat, hi ha més prevalença d'unes eines o d'unes altres. Per tant, com estan treballant per garantir que aquesta feina vagi una mica proporcionada a totes les franges d'edat, especialment a les franges més infantils i joves, que és on entenem que també hi hem d'abocar molts esforços per poder avançar en la bona línia.

Per tant, creiem que anem avançant en aquest tema, que cal continuar sumant esforços, que no ens podem despistar. I per tant, pel que fa a Esquerra Republicana, sempre hi serem perquè estem parlant d'un repte de país i, per tant, creiem que és

imprescindible assegurar que la nostra llengua, que la llengua catalana, també sigui de present i de futur en el món digital.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular i té la paraula el diputat Pau Ferran.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, president. Agrair al director general, al senyor Roger Serra, per la seva presència avui aquí al Parlament i també per les seves explicacions.

Però m'agradaria començar posant de manifest, més enllà del que ens ha explicat avui, és la nostra disconformitat amb la línia que segueix l'actual Govern de la Generalitat en la matèria de política lingüística. Hem de dir que és disconformitat perquè, al nostre entendre, la línia que s'està seguint per l'actual Govern de la Generalitat aplica una via que és exactament idèntica i que replica la que hem vist amb els governs anteriors, els governs independentistes.

I creiem que si les dades de l'ús social del català continuen demostrant que va a la baixa, especialment entre els joves, potser ens hauríem de plantejar fer alguna cosa diferent perquè, si amb les polítiques aplicades fins ara cada vegada es parla menys català, és evident que potser hi ha alguna cosa que no estem fent prou bé.

I des del nostre punt de vista, és perquè s'ha fet un ús partidista de la llengua i alguns partits i una determinada ideologia s'han apropiat del català, convertint-lo en un instrument o en una bandera política, en lloc d'un patrimoni que hauria de ser compartit entre tots els catalans. I creiem que és aquí on rau bona part d'aquest problema.

I ens agradaria saber quina és la seva opinió sobre aquesta qüestió, i és que si el Govern és conscient que aquesta apropiació del català ha allunyat a moltíssima gent de l'ús de la llengua.

I pel que fa als plans que ens ha vingut a presentar en l'àmbit audiovisual i en el món digital i tecnològic, també m'agradaria fer una reflexió, i és que nosaltres creiem que

la cohesió lingüística i cultural es va trencar el dia que una part important de la població a Catalunya va ser expulsada dels mitjans de comunicació públics en català. Uns mitjans que, al nostre entendre, han tingut un punt de vista unidireccional durant molts anys. I si volem que la gent torni a consumir continguts en català, crec que hem de començar per aquí, i és fer una televisió pública que sigui plural, que sigui oberta i que sigui representativa del que realment és i representa Catalunya.

I després, evidentment, ja parlarem de les plataformes, dels algorismes i de l'impacte en la intel·ligència artificial, però crec que hauríem de començar pel que és competència nostra i on tenim eines per canviar les coses, que és el que pot fer el Govern i el que es pot fer des d'aquest Parlament amb els mitjans de comunicació públics en català.

Perquè atenent algunes de les dades que ens ha explicat, doncs tampoc hi ha tan males notícies. És a dir, a nivell de xarxes socials, de *podcast*, al cinema, en música, en videojocs, veiem com el català s'utilitza i això és la demostració que sense imposar i donant llibertat a les persones la llengua es transmet i la llengua funciona i es fa servir. Com dic, és la demostració que per promocionar i protegir el català no cal imposar-lo, no cal discriminar tampoc el castellà i la millor manera de preservar-lo i que creixi és així, donant llibertat a les persones perquè l'utilitzin i no imposant una llengua per fins polítics o per fins partidistes.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. Doncs ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX i té la paraula el diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, president. Senyor Serra, bon dia, gràcies per la seva compareixença.

Bé, cualquier iniciativa que signifique el fomento y la promoción del catalán, concretamente estamos hablando del ámbito tecnológico, en el ámbito digital, contará siempre con nuestro respaldo, nuestro apoyo y nuestro aplauso, esto es evidente. Porque se trata de una de las dos lenguas maternas mayoritarias y

oficiales que tenemos en nuestra región. Es evidente que nosotros siempre estaremos a favor del fomento, del uso y de la promoción del catalán.

Ahora bien, atendiendo a lo que dijo en su primera comparecencia aquí, en comisión, el señor Vila, el *conseller* de esta nueva Conselleria de Política Lingüística que ha creado el Gobierno del Partido Socialista, cuando explicó qué significaba una política lingüística y dijo que constituía lo esencial en la política lingüística, la gestión de las lenguas, así simplemente lo dijo y yo creo que esto es así, es cierto, por parte de la Administración. Tengo que expresar mi más profundo rechazo, puesto que en Catalunya hace, d'ençà més de cinc-cents anys, en tots aquests segles, doncs han conviscut les dues llengües que actualment són oficials, majoritàries i maternes, que són el català i el castellà, amb la qual cosa entenc que la política lingüística de la Generalitat està totalment deslegitimada perquè només atén la promoció i la imposició del català.

He de ser així de sincer, amb tot el respecte del món, però entenc que una política lingüística només determini i fixi normes per tal del foment del català, és una política lingüística que està desacreditada, és una política lingüística que no atén la realitat sociolingüística de Catalunya, que, torno a repetir, Catalunya, actualment, és una regió bilingüe, més de la meitat dels catalans tenen el castellà com a llengua materna. Per tant, d'alguna manera és una discriminació envers tot aquest conjunt de persones.

I no val a dir, com han dit aquí els representants del Partit Socialista, que el català és una llengua minoritzada, en absolut, eh? Perquè si sap una mica de sociolingüística, la persona que ha esmentat aquest terme «minoritzat», «minoritzat» significa que en un mateix territori viuen dues llengües i una de les dues està limitada per qüestions polítiques, socials o d'altres tipus, està limitada en el seu progrés, com és el cas del català a, perdó, com és el cas del castellà a Catalunya. Per què? Home, tenim moltes lingüístiques per rotular en castellà. Tenim només que l'Administració..., l'Administració emet els seus formularis, les seves disposicions només en una llengua, que és el català. Tenim els mitjans de comunicació públics, tant televisió com a ràdio, que només emeten en català, amb la qual cosa, home,

això és una realitat que és indiscutible, eh? La llengua minoritzada a Catalunya és el castellà.

Amb això, doncs, li he expressat el nostre parer al respecte, amb tot el respecte. I, finalment, doncs gràcies per la seva compareixença.

El president

D'acord, gràcies. En aquesta sessió d'avui no tenim representació dels grups parlamentaris ni dels Comuns ni de la CUP ni del Grup Mixt, amb la qual cosa hem acabat el torn i les intervencions dels grups parlamentaris. I per tant, director general, teniu deu minuts pel torn de rèplica

Roger Serra Puig (director general de Política Lingüística en els Àmbits Tecnològic i Audiovisual)

Molt bé, moltes gràcies. Què podem fer? Bé, s'han tocat diversos temes, n'hi ha alguns que han sortit recurrents. Començo per un que crec que és general i per si no ha quedat prou clar en la meua presentació. El català té certa bona salut en alguns àmbits de l'audiovisual i digital, però en comparació a altres llengües semblants, però sens dubte, com també he dit, el repte que tenim en tots dos àmbits és majúscul. Els percentatges que estem parlant molt sovint són molt baixos. Per tant, no estem parlant que sigui un àmbit on podem dir que la llengua catalana està normalitzada, són dos reptes importantíssims per la llengua de cara al futur.

El fet que hi hagi alguns apartats amb bones notícies i que jo hagi volgut destacar que a vegades ens hem d'adonar també de quan les coses van bé, no vol dir que el repte no sigui majúscul perquè ho és i així ho entomem des d'aquesta direcció general. Som conscients que el repte és molt important i que la situació, no diré crítica, però és complexa, matisada i que s'hi han de dedicar molts esforços. Això crec que respon una mica a algunes de les qüestions que han sortit i volia fer aquest matís.

Després s'ha parlat també de per joves i també creacions de contingut. Els creadors de contingut és un fenomen fantàstic que ens ha passat al país, tenim 1.400 creadors de contingut, sí, però els reptes són enormes també aquí. Tenim molta... I, primer, no tots els creadors de contingut són joves, però sí, la majoria, part dels #12.57 i

dels creadors de contingut són joves, però també volem que s'incorporin a la creació de continguts altres públics, pensem que això és molt saludable.

I també ajudarà el gran repte que té el sector, que és la professionalització. Tenim molta gent molts creadors de contingut però que els està costant molt poder arribar a aquesta professionalització. I això com ho fem i ho intentem millorar aquí? Primer, és amb la visibilitat, com us comentàvem, amb l'Aferrada, amb els Premis Crit. Volem que els creadors de contingut siguin reconeguts com a tal.

L'altre aspecte és ajudes directes. Nosaltres tenim les Beques Propulsió, aquest any les hem doblat fins a quaranta, però hem tingut molts més sol·licitants i sabem que hi ha 1.400 i, per tant, no els podem ajudar tots, però pensem que és una molt bona ajuda perquè alguns d'aquests creadors puguin portar a terme processos de major qualitat i ambició.

I, finalment, aquest sector també l'hem d'ajudar ensenyant o ajudant-lo a pescar. És a dir, necessitem, i això ho fem des del propi Departament de Política Lingüística, necessitem que aquests creadors de contingut trobin empreses del país, administracions del país que vulguin treballar amb ells, que els vulguin contractar per promocionar els seus productes o els seus serveis o les seves notícies a través d'ells. I per tant, pensem que això també és una de les feines que podem fer des de l'administració, i ho farem i ho estem fent. Per tant, aquí és una aposta molt important que crec que, com deieu, som conscients que molt bona part de la joventut aquest és el seu principal canal i, per tant, ens sembla especialment estratègic.

Després s'han comentat diverses coses. El Grup de Junts m'ha fet moltes preguntes, intento respondre. A veure, primer, la societat civil, sí. Jo vaig estar en Cívic AI i continuo pensant el mateix, i crec que ho he dit a la meua presentació, hem de buscar nous espais de governança i de cooperació pública,...

Fitxer 5

...privada, entitats. Jo crec que, sense dubte, el reconeixement, que molts de vostès han fet avui també, de la societat civil en l'impuls del català en l'àmbit digital és claríssim. Exemples com SoftCatalà, Viquipèdia Accent Obert ens ho mostren.

Per tant, sí, des del Govern treballem ja amb aquestes entitats, com dèiem, la Llista, amb Accent Obert, però tenim molts projectes amb diverses entitats. Fem activitats amb Viquipèdia, fem activitats amb SoftCatalà, quan ho demanen també hi som.

Per tant, sí, sense dubte s'ha de tenir, però també amb el BSC, també amb les universitats, també, com dèiem, amb altres departaments. Per tant, sí, aquesta mirada és un dels reptes d'aquest pla d'impuls i que així ho estableix, és a dir, ha de ser conjunta, tant de tot el Govern, però també vol vincular-hi a la societat, les empreses, el món de la recerca, i així ho farem.

Després la diputada Navarro, no?, que em comentava que ens envia algunes preguntes. Si és molt rellevant...? Nosaltres parlem en directe, vull dir, tenim reunions amb Netflix sovint, tenim reunions amb Microsoft, tenim... Aquí li posaré l'exemple d'eDreams, que fa poc que ha sortit, eDreams ara té la pàgina web en català i comença a oferir serveis en català. Això és una feina que s'ha fet des del nostre Departament amb contactes amb eDreams, etcètera. Ho hem comunicat... Home, aquestes coses també s'han de deixar a les empreses que segueixin els seus processos i la seva comunicació. Per tant, molt sovint, ostres, la feina que es fa en aquest sentit, home, necessita també d'aquesta visió d'entendre que l'empresa necessita comunicar això amb els seus termes.

Per tant, sí, LinkedIn és un dels grans reptes, no l'hi vull amagar, aquest és claríssim, i fa molts anys i és la gran..., que ens costa més que... I és un espai especialment rellevant, com és l'espai de les relacions laborals, on, i aprofito per dir-ho, no només ens preocupa LinkedIn, ens preocupa que hi ha programes que..., no ho sé, CRMs, ERPs, programes de facturació, és una àrea on, especialment, el català té dificultats per entrar-hi, per tant, també hi voldrem treballar. Per tant, sí, sens dubte.

També em comentaven... Què més? Aliances..., no només aliances amb el Govern espanyol, també aliances internacionals. Una de les diferències que ens aporta la intel·ligència artificial en l'àmbit de les tecnologies del llenguatge és la capacitat de col·laborar. Fins ara, quan nosaltres desenvolupàvem un diccionari digital del català o la Viquipèdia en català, era molt més difícil de després això poder ser aprofitat per una altra llengua. Amb les tecnologies del llenguatge, el que fem pel català, el que es fa pel basc, les sinergies, les possibilitats de col·laboració aquí són molt més

importants. I per tant, sens dubte, i és una de les nostres estratègies, apostem per aquesta col·laboració.

Hi ha diversos marges, des de amb el Govern espanyol, però també amb altres llengües europees. Ahir mateix hi havia, per exemple, una reunió a la que vaig assistir, molt rellevant al meu entendre, que era la presentació de l'espai de llengües europeu, #3.26, i també el projecte #3.30, són projectes que em semblen molt rellevants, on totes les principals llengües europees, Espanya hi és i també el català i el basc a través del Govern espanyol, després Espanya és el vicepresident de l'organització, on ens vam asseure a veure de quina manera podíem col·laborar entre les diverses llengües, també hi havia el Govern espanyol, en matèria de bases de dades lingüístiques, especialment lingüístiques.

No només falten bases de dades, que això és una de les coses que el Govern i la meva direcció general volem també impulsar, bases de dades perquè després les empreses les puguin fer servir, sinó que també necessitem, i això és a nivell europeu i és molt rellevant, això no pot ser només d'un estat, ha de ser a nivell europeu, necessitem estandarditzacions, necessitem que les empreses puguin entendre i facilitar-los de la manera màxim fàcil possible, la manera d'adoptar aquestes tecnologies de llenguatge o aquestes bases de dades de la llengua que estem recollint. Per tant, sí, sens dubte, és molt rellevant aquesta col·laboració.

Després teníem les franges d'edat. Crec que ho he intentat respondre, però, sí, específicament, ens preocupen molt els joves, sens dubte. En temes lingüístics en general, ja ho saben vostès, és un dels nostres grups d'edat que ens preocupa més, però no només, també, i vostès ho sabran, hi ha el concepte de la bretxa digital. Per tant, aquí també hi ha altres temes, no específicament lingüístics, que també se solapen. Per tant, sí.

En el camp de l'audiovisual. Com li deia, nosaltres tenim un Pla de Públics i tenim diverses iniciatives també..., bé, tindrem un Pla de Públics més desenvolupat, ja tenim la nostra estratègia de públics, però l'hem de desenvolupar.

I aquí hi ha diverses iniciatives que ja estem iniciant, per exemple, el programa CINC. El programa CINC és un projecte maquíssim que s'estén per tot el territori, porta el cinema català a moltes poblacions, que algunes d'elles no tenen ni cinema. I per

tant, és un programa que ara, ja fa anys, eh?, però que li podem donar un nou impuls. Creiem que això és rellevant.

I em sembla que m'estic acabant el temps però... (*Veus de fons.*) Doncs... Sí?

Bé, finalment, tornar a destacar, sí, som la llengua quarantena, però el repte vull posar-ho molt clar per si no ha quedat clar, perquè m'ha semblat que el repte és molt gran, és una de les àrees principals de millora pel català i per això hi ha una direcció general per això. Si no ho consideréssim així, si no consideréssim que és un espai on hem de treballar-hi molt, no hi hauríem dedicat aquesta rellevància. Només era això, per assegurar que queda clar el missatge i, tot i que hi hagi bones notícies, no vull pas que sembli que el repte no és rellevant i difícil.

El president

Doncs si no hi ha cap altre grup parlamentari que vulgui obrir un altre torn, donaríem les gràcies al senyor Roger Serra, director general de Política Lingüística.

I ara tornem a suspendre la sessió un parell de minuts perquè es puguin incorporar els representants del Barcelona Supercomputing Center i puguin començar la següent compareixença.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

El vicepresident

Molt bé.

Compareixença d'una representació del Barcelona Supercomputing Center per a informar sobre la situació i les perspectives de futur del català en l'àmbit digital

357-00740/15

Seguim amb el següent punt del dia, que és la compareixença d'una representació del Barcelona Supercomputing Center davant de la comissió per informar sobre la situació i les perspectives de futur del català en l'àmbit digital, i, per fer-ho, la

representant és la senyora Marta Villegas Montserrat, directora del Laboratori de Tecnologia de la Llengua del Barcelona Supercomputing Center. Senyora Villegas té vint minuts en el primer torn, després els grups parlamentaris tindran cinc minuts per formular les seves qüestions i tindrà un segon torn de deu minuts per respondre les qüestions dels grups parlamentaris. O sigui, quan vulgui, senyora Villegas.

Gràcies.

Marta Villegas Montserrat (directora del Laboratori de Tecnologia de la Llengua del Barcelona Supercomputing Center)

Molt bé, gràcies. En primer lloc, el que faré és posar una mica de context d'on vinc perquè tinguem tots una mica des de quina perspectiva faig la intervenció avui, d'acord?

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Com bé ha dit, soc la directora del Laboratori de Tecnologia de la Llengua al Barcelona Supercomputing Center i aquí liderem i col·laborem amb diferents projectes nacionals, però també europeus, aquí només he posat els nacionals, que proven d'elaborar, de generar infraestructura lingüística suficient per promoure l'ús i garantir l'ús de les nostres llengües, no només del català, sinó també de la resta de llengües de l'Estat i llengües europees amb els projectes europeus, a l'àmbit digital.

El que tenen en comú tots aquests projectes és que es constata, no?, en un moment de fa tres, quatre anys, o potser menys, que la IA generativa, la intel·ligència artificial generativa, que és la que mou tots aquests models de llenguatge i possibilita tota aquesta dinamització de la IA, s'entrena amb enormes quantitats de dades, principalment de l'anglès, no? Té un enfocament anglocèntric brutal.

Aquí en el mig, podeu veure una gràfica on es mostra el corpus d'entrenament del primer ChatGPT, el primer, no el d'ara, i podeu veure que les dades, principalment, fins al..., gairebé un noranta-tres per cent de les dades d'entrenament en aquell moment eren en anglès, no?, que és la part blava.

I d'això nosaltres el que volem fer, el que s'ha fet amb aquestes iniciatives, és convertir aquest corpus..., o sigui, moure de la primera figura a la segona, és a dir,

on les llengües europees, i per tant també les llengües de l'Estat, tinguin una major representació. Pensem que, quan parlem de llengua, no és només que la nostra llengua estigui allà present, sinó que també la nostra manera de veure el món, eh? És a dir, no és només un problema de llengua, sinó un problema també sociocultural, no?

A banda que les dades tenien un enfocament anglocèntric com heu vist, fins al noranta-tres per cent, el cas és que la IA generativa estava dominada per les grans tecnològiques americanes. Recentment, també xineses, però, bàsicament, és un àmbit que mou molts milions d'euros i que està dominat pel món americà, i recentment... I això és el que promou aquesta voluntat, no?, fa néixer aquestes iniciatives doncs per intentar canviar aquesta tendència en generar una IA realment vocacionalment multilingüe i tirar cap a una IA pública per a tots, no?

Ara parlaré una mica, una visió super general, no?, de la situació actual del català tant a la xarxa com a la IA i després parlaré de perspectives de futur, no?

Pel que fa a la presència del català a internet, doncs no estem malament, tenint en compte el volum de parlants que tenim. Es calcula que és el 0,1 per cent de les dades, no?, del contingut a internet és en català. Amb aquest enllaç, si hi voleu accedir, hi ha un munt d'informació de trànsit i sobre la presència de les llengües a internet.

Un 0,1 per cent sembla molt poc, però hem de tenir en compte que l'anglès és un quaranta-nou, i veieu quina distància més gran hi ha respecte del castellà, que és un sis per cent. I després, llengües que serien més properes a nosaltres per volum de parlants, com és el suec, el grec o el romanès, tenen també només un 0,5 per cent, eh? És a dir, que estem prou bé.

Un exemple sempre que es parla és la Viquipèdia, no? La Viquipèdia en català està entre les llengües top 20, vull dir, veieu la fletxeta en vermell a la gràfica de la dreta. En verd està el castellà. I, de nou, podeu veure la diferència abismal que hi ha entre l'anglès, que és la primera renglera, respecte de la resta de llengües.

La segona renglera és un cas curiós. Això és una llengua de Filipines i està creat... Bé, hi ha un lingüista que s'ha dedicat a crear dades sintètiques. Per tant, està allà, vull dir, ha aconseguit que la seva llengua tingui moltes pàgines a la Wikipèdia, però

són dades sintètiques amb molt poc valor *per se*, eh? Però podeu veure el salt abismal que hi ha entre l'anglès i la resta de llengües.

Això, que és només a la Viquipèdia, reflecteix el que és la situació real amb altres tipus de dades, no?, de veu, de dades d'avaluació, de dades d'entrenament, de *fine-tuning*, de models, sempre tenim la mateixa imatge, no? Amb l'anglès tenim moltes més dades que amb la resta de llengües. I aquest *gap*,...

Fitxer 6

...per molt que ens esforcem, cada vegada és més i més gran, eh? Contràriament al que podríem pensar, millorem, però l'anglès millora tan ràpid que no hi ha manera mai d'atrapar-lo, no?

També tenim una bona presència als mitjans i a les webs institucionals. Cal dir que a les webs institucionals de la resta de l'Estat no és així, no tinc xifres, però no totes les webs..., hi ha moltes que no tenen el català ni la resta de llengües de l'Estat.

Pel que fa a plataformes globals, hi ha una mica de tot, estem a Twitter, a Youtube, a Google Maps, a Booking, Facebook WhatsApp, Telegram i d'altres, però n'hi ha d'altres d'importants com Amazon, TripAdvisor, LinkedIn o Instagram on el català no hi és, no?, i això té un impacte.

També, com a impacte negatiu, és la poca visibilitat que hi ha a TikTok i al món dels videojocs. Aquest és un món on hi va el jovent, principalment, per tant, són el futur del català digital, i aquí s'hi hauria de fer..., no?, és un toc d'atenció, no?

I també parlar de la importància dels influenciadors, és el que tenim, i de les comunitats digitals. Aquest és una mica, molt per sobre, el mapa del català a la xarxa.

Pel que fa al català a la IA, hem de dir que els principals sistemes operatius inclouen el català, vull dir, això ho tenim superat, però trobem alguns fabricants de mòbils, per exemple, i televisors, que encara no inclouen el català.

I molt important, dispositius. Ara tenim dispositius per tot, que ens mesuren qualsevol cosa i, per exemple, aquest rellotge que porto jo no puc mirar el Google Maps perquè jo tinc l'Android configurat en català i no s'entén. És a dir, si tens l'Android en català,

no pots veure el Maps i, per tant, això és un impediment important, no?, perquè té un impacte, fa que l'usuari digui: si no puc fer servir els meus dispositius en català, doncs em passo, no?, em configuro l'Android en castellà o en anglès perquè... Vull dir, aquí és una línia important que detectem com a problema, no?

L'altra situació és que la IA generativa realment ara és multilingüe. Els models que surten, heu vist tots, no?, que el ChatGPT parla català, la gran majoria de models grans parlen català, millor o pitjor, no? Però la IA, és a dir, la tecnologia ara és, d'arrel, ja és multilingüe, no? És a dir, desenvolupar una aplicació en una altra llengua no és un repte, no és un problema, només cal tenir dades, perquè ja els models són, de naixement, ja són multilingües, no?

Després hi ha situacions doncs que..., Google Translate, per exemple, inclou el català, però DeepL, que és, possiblement, el traductor obert de major qualitat, doncs no hi és el català encara, no? I això és un problema important, bé, o un problema.

Per altra banda, hi ha iniciatives com projectes com AINA, ALIA, ILENIA o VIVES a València, que empenyen i que estan fent una molt bona feina.

També hi ha la participació ciutadana i comunitats de codi obert, coneixem SoftCatalà, Viquipèdia, Wikidata, el SEO en Català, la Catosfera, OpenStreetMap. N'hi ha un munt, me'n deixo i em disculpo amb qui sigui, però n'hi ha un munt, afortunadament, comptem amb aquest recolzament.

Hi ha iniciatives com el Language Data Space, una iniciativa europea de compartició de dades en què potser ens hauríem de recolzar.

I exemples fora de Catalunya, per exemple, en aquest cas, d'Euskorpora, que és una associació públic-privada per la gestió de recursos digitals en eusquera, no? L'eusquera, el basc, té una dificultat encara més gran que el català, hi ha molts menys recursos en basc, per tant, estan promovent la compartició de dades per l'ecosistema, no?

Com a reptes, jo destacaria primer la disponibilitat de dades. És crucial en el món de la IA generativa tenir dades, tots s'entrena amb dades. Per tant, ara veurem algun cas i veurem l'impacte que té tenir o no tenir dades. Hem de pensar també en la multimodalitat, no tot és text, la IA generativa, no? Ara hem d'incloure veu, hem

d'incloure imatge, com interactuem amb els dispositius ja no és teclat, podem parlar, podem gravar coses. Per tant, ens obre a altres necessitats.

La dependència de les multinacionals, la pressió de l'anglès i el castellà, no?, la disglòssia com a parlants del català, que en el món digital ens passem o tendim a passar-nos a altres llengües. I considero que cal més recerca per fomentar recursos en català i tenir dades d'ús real.

Vaig molt ràpid perquè en vint minuts són... (*Veus de fons.*) D'acord.

Ara volia posar un parell de casos d'èxit on s'evidencia que, si realment es posen recursos i es treballa en la bona direcció, en aquest cas, amb la disponibilitat de dades, l'impacte és realment enorme.

Aquí veureu que es va fer una campanya a través de la plataforma Common Voice de recollida de veus, d'acord? Era una campanya on hi havia voluntaris que recollien, no sé si la recordeu, la va promocionar la Generalitat, i des del BSC vam ajudar a través del projecte AINA. I vam aconseguir, no?, s'ha aconseguit, amb la participació ciutadana, que el català sigui a la plataforma Common Voice la primera llengua amb disponibilitat d'hores, no? Això ha tingut un impacte enorme perquè ha permès que els models de veu, els grans models d'OpenAI, de Google, de Meta, de reconeixement i síntesi de veu, incloguin el català. Això és un..., no sé si en som conscients, però és, realment, un èxit tremend, no?

Pensem que Google quan va publicar el seu audioPaLM, va classificar les llengües en tres nivells: llengües amb alts recursos, llengües amb recursos mitjans i llengües amb pocs recursos. I el català, per Google, és una de les quatre llengües amb alts recursos, juntament amb el castellà, el francès i l'alemany. Per tant, aquest és un cas evident que proveir dades, dades de qualitat i suficient, invertir en això doncs té un impacte i unes conseqüències absolutament positives.

Un altre cas d'èxit diferent és aquesta Aliança per la presència del català digital, on un col·lectiu va fer l'estudi sobre l'impacte que les actualitzacions de l'algoritme de Google té sobre els resultats de la cerca a la web, no? En aquesta gràfica les ratlles verticals són les actualitzacions de l'algoritme de Google, d'acord?

El van actualitzant tot sovint perquè com que la gent fa trampes per posicionar-se, trampes, entén-me, fa maniobres per posicionar-se, doncs Google va rectificant el seu algoritme doncs per rectificar les tendències, no?

I va haver-hi un punt, com podeu veure aquí el 2022, no es veu massa bé, on hi ha l'estrelleta vermella, que aquell canvi d'algoritme va provocar una baixada del trànsit de cerca del català. Aquesta gent ho va detectar, va anar parlant amb Google i, com veieu, no?, envoltat allà el cercle en vermell, hi ha hagut una repuntada. Google va corregir el seu algoritme i s'ha aconseguit el repunt.

Això vol dir que les cerques amb Google, l'impacte és tremend, no? El que puguem tenir models oberts en català, doncs també l'impacte és enorme, no? És a dir, que hi ha casos d'èxit evidents, i aquí només per destacar-ne a tots, no?

Pel que fa a les perspectives de futur, ho he dividit en oportunitats i estratègies. Oportunitats és que la IA és, com he dit abans, ja de naixement ja és multilingüe, no? La tecnologia juga al nostre favor, és a dir, al favor de les llengües petites i mitjanes, hi ha transferència de coneixement entre llengües. La legislació europea també és favorable a la diversitat.

Les noves generacions són generacions natives digitals. No sé si tenen consciència lingüística o no, però són nadius digitals i això és important, no?, s'ha d'aprofitar.

I després aquests projectes com AINA, com Common Voice, SoftCatalà, etcètera, que segueixen treballant, i d'altres, no?, que he mencionat abans, que segueixen treballant pel català i d'altres llengües, no?

I com a estratègia, jo distingeixo en tres clares, no? Una, una clara aposta per les dades. És important que tinguem prou dades en català en totes les modalitats, vol dir amb text, amb àudio, amb vídeo, etcètera, no? És a dir, la tecnologia pot canviar però les dades són persistents. Si tenim dades, els grans models inclouran el català i, localment, l'ecosistema català podrà desenvolupar eines pel català. Aquesta és la primera, les dades.

L'altra és l'administració pública com a impulsor, no?, com a motor de la IA en català.

I, després, les oportunitats que la pròpia tecnologia de la llengua ofereix a l'economia digital. És a dir, hem de veure el català digital no només com una expressió cultural

que volem preservar i garantir, sinó que, a més a més, és un recurs econòmic, és una oportunitat. És a dir, el multilingüisme no és un problema, sinó que és una oportunitat i així ho han entès a Europa i entenc que ho entenem també aquí, no?

Pel que fa a l'Administració com a motor de la IA en català. En primer lloc, ha de garantir el subministrament de dades, les dades públiques. L'Administració genera milions de dades públiques, s'ha d'intentar operacionalitzar aquesta producció de dades perquè siguin accessibles, públiques i estiguin a disposició de tot l'ecosistema, es puguin generar aplicacions per a l'Administració o també pel ciutadà en general, no?

Si entenem que els canals de relació de l'Administració operen en català, al final, el que ens trobem és que l'administració pública és el client més gran i el client més estable del mercat digital. Té una força important, no? Per tant, la política de contractació pública, ja que té un pes important d'innovació industrial, no?, estimula la creació de productes en català i genera demanda i el mercat intern del món digital té oportunitats.

I, finalment, igual, no?, és a dir, que els serveis públics en els diferents àmbits, sanitat, educació, justícia, turisme, tenen fonts de dades precioses que s'han de posar a l'abast.

En resum, el paper de l'Administració pública és com a usuari garant del català digital, com a promotor i facilitador, no?, d'obrir dades amb APIs públiques, que sigui fàcil, sobretot sostenible en el temps, d'acord?, això és important.

I com a tractor de l'ecosistema econòmic, no?, creant demanda i arrossegant el teixit productiu, donant oportunitats a l'ecosistema català.

I, finalment, les oportunitats que les pròpies tecnologies de la llengua aporten. La tecnologia de la llengua és un sector amb expansió estratègic, és un pilar de transformació digital. Quan parlem d'IA generativa el que hi ha darrere sempre és un model de la llengua, per tant, té un impacte enorme en el nostre dia a dia, fem servir a tot arreu aplicacions on darrere hi ha un model de la llengua, vull dir, té un impacte espectacular.

I això genera una demanda de professionals amb perfils alts. És una oportunitat per les empreses i per la innovació. Les tecnologies de la llengua ofereixen oportunitats d'alt valor afegit, no?, amb creació d'aplicacions especialitzades en diferents àmbits, donen oportunitats a l'ecosistema. Impulsen també l'economia de les dades, això és molt important, no? S'han de crear dades anotades, s'ha d'avaluar. Per tant, neix un nou teixit empresarial, no?, una nova oportunitat d'empreses, un nou sector de l'economia de les dades i es generen també nous perfils professionals.

He anat molt ràpid i... *(L'oradorariu.)*

El vicepresident

I encara li queda un minut, si vol... Si ja ha acabat, ja acabat.

Marta Villegas Montserrat (directora del Laboratori de Tecnologia de la Llengua del Barcelona Supercomputing Center)

Sí.

El vicepresident

Moltes gràcies, moltes gràcies, senyora Villegas. I passàriem al torn dels grups parlamentaris i, com a grup proponent, intervindria la diputada Imma Ferret Raventós en nom del Partit dels Socialistes de Catalunya Units per Avançar. Endavant.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, vicepresident. En primer lloc, volia disculpar-me perquè he arribat tard en aquesta sessió i a l'hora també de votar a la ratificació de la presidència, en aquest cas, doncs donar-li l'enhorabona ara al diputat de Dalmases.

En segon lloc. comunicar la substitució de la diputada Ivana Martínez, que també substitueix a la diputada Gisela Navarro, perquè pugui constar en acta.

I ara sí, doncs, donar-li les gràcies a la senyora Villegas per haver-nos pogut venir a explicar en aquesta Comissió de Política Lingüística tots aquests projectes, no?, que s'engeguen des de l'àrea del Barcelona Supercomputer Center, en el qual vostè té la responsabilitat de la unitat de tecnologies de la llengua, i entenem que aquestes tecnologies de llenguatge tenen com a objectiu potenciar el català també al món digital, a banda, doncs, també de les altres llengües, com bé ens ha explicat.

Un objectiu que té basat en aquesta...

Fitxer 7

...tecnologia per millorar, en el fons, la vida de les persones i que forma part d'aquesta estratègia de país que és l'estratègia d'intel·ligència artificial de Catalunya, que, a través de la Generalitat de Catalunya, en col·laboració amb el Barcelona Supercomputer Center, tiren endavant projectes com el projecte AINA, que no ens n'ha explicat gaire avui, però que és un dels projectes claus per tirar endavant aquest abast de recursos per a tothom, no?, de recursos lingüístics i de models informàtics que desenvolupen aquestes aplicacions basades en la intel·ligència artificial i que ens han de poder facilitar i afavorir el català en aquest àmbit. I, com deia, tot amb l'objectiu de poder relacionar-nos i viure plenament en català també, doncs, en l'àmbit digital.

Aquestes plataformes que recullen també, com l'AINA, en la vessant més acadèmica, aquests recursos lingüístics de lliure accés i que s'hi poden trobar tots aquests models oberts que han de generar poder utilitzar, pels teus propis projectes també, doncs accedir a aquest conjunt de dades i en català, doncs ha de poder generar poder entrenar també els propis models.

Aquesta tasca de desenvolupament de recursos lingüístics, que treballa amb dades textuais i de veu, com bé ens ha explicat, es rep gràcies a la col·laboració d'usuaris i, de fet, també ens ha dit que es treballa amb entitats de la comunitat lingüística i d'altres sectors per tal de recollir i processar aquestes grans quantitats de dades. Aquests models són claus, entenem, pel desenvolupament de les noves aplicacions i que també es pugui col·laborar amb la implementació d'inclusió de mòduls i llibreries en català en entorns i plataformes de referència per garantir la correcta cobertura en la nostra llengua.

Per tant, entenem que la generació de models lingüístics entrenats és un pas fonamental per la generació d'aplicatius basats en la intel·ligència artificial, i amb això penso que l'objectiu del projecte AINA és aquest entrenament d'aquests models.

Per altra banda, també he llegit que en el projecte AINA Lab es treballa amb tecnologia per poder incorporar el català també al món empresarial, que penso que també és un sector important i que també ens n'ha parlat de poder facilitar aquesta transferència tecnològica i promoure l'adopció del català per part de les empreses, i aconseguir de poder agrupar tots aquests recursos necessaris per catalanitzar les webs empresarials, els serveis i els negocis en línia.

A banda, doncs, també crear aquesta comunitat de dinamització, com ens deia, de la xarxa activa de professionals i que treballin per aquesta innovació tecnològica.

Per tant, estem davant d'unes eines del tot necessàries i cabdals per les polítiques d'impuls del català en l'entorn digital i que es volen desplegar en el pla que també ens ha presentat el director general anteriorment, el director general de Política Lingüística, en l'àmbit tecnològic i digital per desplegar totes aquestes eines que tenim a l'abast.

Hem vist publicat, justament aquesta setmana, en el document oficial de la Generalitat que, mitjançant el Departament de Presidència, amb col·laboració amb el Departament de Política Lingüística i la Secretaria de Polítiques Digitals del Departament d'Empresa i Treball, i a més a més amb el Consorci de Barcelona Supercomputer Center, per la integració estratègica del projecte AINA en la transformació digital de l'administració.

Un dels reptes del Govern del molt honorable president Illa és la transformació de l'administració per fer-la més útil i més fàcil, i entenem, doncs, que amb aquest acord l'eina de la intel·ligència artificial, que representa, entre altres, el projecte AINA, ha de poder ajudar a fer possible aquesta facilitació dels tràmits i de la gestió en l'Administració de la Generalitat.

Per tant, i ja acabo president, des del nostre Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar agraïm molt la feina que feu desenvolupant aquests i d'altres projectes i que ens heu volgut venir a explicar avui, que consisteix en aquesta estratègia tecnològica, que no deixa de ser una estratègia de país i de canvi en molts aspectes per facilitar-nos la vida i, a més a més, en català.

Moltes gràcies i endavant.

El vicepresident

Gràcies, diputada. Ara és el torn del Grup Parlamentari de Junts i intervindrà el president d'aquesta comissió, el senyor Francesc de Dalmases.

Francesc de Dalmases i Thió

Gràcies, vicepresident. Doctora Villegas, en primer lloc, li volem reconèixer la seva trajectòria acadèmica i professional, per tant, és un goig tenir-la avui aquí i li donem les gràcies pel que ha fet i, sobretot, pel que farà encara.

Com a Junts per Catalunya sí que voldríem fer una prèvia, perquè avui hem parlat molt de l'entorn digital, hem parlat d'intel·ligència artificial, dels reptes del català i hem repetit sovint que el català com a nombre de parlants estaríem en la posició noranta i, en canvi, en l'àmbit digital, hi ha diferents aproximacions, però estaríem sobre el quaranta.

A nosaltres ens agradaria posar en valor de forma molt positiva el que significa aquesta posició. En el món, més o menys, direm que hi ha sis mil llengües que es parlen i el món el tenim dividit ara mateix en 193 estats. Si situem quines són les llengües oficials del món, per tant, les que tenen un Estat al darrere, aquesta consideració en el món digital, aquesta posició quaranta és absolutament extraordinària.

Hem de pensar que un Estat que tindria una demografia o un nombre de parlants similars a les que té Catalunya, que seria el danès, no s'ha de preocupar per segons què, perquè té això, exactament té un Estat a favor. Per tant, quan engega el cotxe, tindrà l'opció que li parli en danès, quan la seva casa la converteix en domòtica, doncs aquells aparells també li parlaran en danès, senzillament, perquè té aquest Estat al darrere. Per tant, posar sobre la taula la paradoxa que ens pensem que l'entorn digital és un entorn terriblement liberalitzat i que, per tant, ho genera... No, no, no, hi ha unes normes que són les normes estatals, que pesen molt i moltíssim. I això un partit independentista, com és Junts per Catalunya, ho volem posar perquè la majoria de problemes que trobem avui, no tots, però la immensa majoria, amb un Estat propi es solucionen.

Dit això, la segona part. Som no només una llengua que no té un Estat, sinó que té un Estat en contra, i això és indiscutible. És a dir, ara mateix, que encara estem parlant de si el català és o no ha de ser llengua oficial a Europa, estem parlant de la novena llengua europea, de la novena llengua europea en nom de parlants. La incorporació de l'Estat espanyol a la Unió Europea es produeix l'any 85, però fa quaranta anys que ni el Partit Popular ni el Partit Socialista ha considerat que la novena llengua europea ha de ser llengua oficial a Europa.

Per tant, és l'evidència palmària que tenim un Estat en contra i que per això ara es donen circumstàncies aritmètiques parlamentàries al Congrés estatal i, per tant, seguim insistint, u, al Partit Socialista que faci tota la feina que ha de fer i, dos, al Partit Popular, que deixi de fer aquesta feina que tan magníficament fa en contra de la llengua dins i fora de les nostres fronteres lingüístiques.

En tercer lloc, us volem felicitar, no ja personalment com ho fèiem al principi, sinó com a Barcelona Supercomputing Centre, perquè és evident que el català o serà digital o no serà. I per tant, és extraordinari, malgrat les dificultats que hem expressat, que són estrictament polítiques i administratives que tenim quan hem començat, esteu fent una feina extraordinària i, per tant, agraïm molt aquesta compareixença d'avui, que sabeu que sou, jo no diria una obsessió, però que teniu una preocupació molt gran per les dades. Tenir dades és el primer pas, no? És la recepta per tenir una solució, és saber exactament la situació on ens trobem.

I per tant, en aquest sentit, sí que volem expressar públicament el nostre suport a la feina que feu com a Barcelona Supercomputing Centre, però també us volem plantejar un parell de qüestions que no són fàcils, no sabem si ens les podreu contestar.

El vostre centre diem que és una mena de parteneriat, no sé si podríem dir públic-privat, però sí d'organitzacions acadèmiques, no?, com és la Politècnica i també amb la participació tant del Govern de l'Estat com... Si podríeu valorar com esteu, si us sembla que a nivell de pressupost, a nivell de recursos, a nivell de capacitats, esteu contents amb el que teniu a les mans. I, en tot cas, posar a disposició aquest grup parlamentari al Parlament, però si us sembla que hem d'apretar perquè tingueu millors condicions i millors resultats.

I la segona, que per a algú que li agraden molt les dades i que és molt acadèmica potser no li agrada fer, i acabariem amb això, president, ens agradaria que féssiu una feina de prospectiva. És a dir, constantment estem parlant de la irrupció de la intel·ligència artificial i com això està impactant en tots els àmbits de les nostres vides i ara, específicament, en l'àmbit lingüístic. On creieu que serà la llengua catalana en aquest àmbit d'aquí deu anys i quina és aquella feina clau que s'ha de fer perquè estigui allà on ens agradaria que fos?

Moltes gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies. (*Veus de fons.*) Després, al finalitzar tots els torns, llavors tindràs deu torns. Sí, i tant.

Ara és el torn del Grup Parlamentari Esquerra Republicana de Catalunya i té la paraula la diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, president. Bé, bon dia i agrair, en primer lloc, aquesta compareixença i la seva presència avui en aquesta comissió.

Crec que és molt important que una institució que és referent internacional en termes de recerca, en termes d'innovació, com és el Barcelona Supercomputing Center, posi també aquestes eines, aquest talent a treballar també per fer que la nostra llengua tingui aquesta presència en l'àmbit digital i en l'àmbit tecnològic.

I, com deien, també crec que és important i és necessària aquestes sinergies entre les institucions del país, entre les administracions públiques, entre la societat civil, entre entitats. També ho comentàvem en l'anterior compareixença, això és el que fa que a dia d'avui puguem dir que el català està dintre de les quaranta llengües amb més continguts digitals al món, però també tenint molt present, com deia el director general també, que és una bona situació si ho comparem amb llengües del mateix estatus, podríem dir, o amb el mateix nombre de parlants, en relació a altres llengües, però que el repte continua sent majúscul. I crec que ho exemplifiquen molt les dades que vostè aportava a l'inici, on eren demolidores. La presència a internet

de la llengua catalana és d'un 0,1 per cent i, per contra, la presència a internet de l'anglès, en aquest cas, és d'un quaranta-nou per cent.

Per tant, creiem que hem pogut avançar en els darrers anys en una bona direcció, però que, quan ho posem en el context global i si fem aquest focus a nivell global, la feina que ens queda per fer és immensa i el repte també és immens.

Però celebrem que institucions de recerca i d'innovació com la que vostè representa també es sumin per poder arribar a aquesta normalització plena del català en l'àmbit digital perquè, com vèiem, en un moment en què la intel·ligència artificial i la computació estan avançant de forma estratosfèrica i estan transformant el nostre món, és important que la llengua no quedi enrere perquè, sinó, correm el risc de quedar fora d'aquests avenços tecnològics.

I per tant, garantir que el català sigui plenament operatiu a la intel·ligència artificial no només és una qüestió de sobirania digital, sinó que també és una qüestió de drets lingüístics, però també una oportunitat, com assenyalava vostè, en relació a una oportunitat econòmica i una oportunitat social.

I jo crec que vostès han liderat també un projecte com és el projecte AINA, que hem de posar en valor perquè és pioner arreu d'Europa i el que ens permet o el que pretén és enfortir aquest ecosistema del català en la intel·ligència artificial, generar aquest coneixement i els recursos lingüístics d'alta qualitat i fomentar la creació de solucions tecnològiques que puguin utilitzar les persones en el seu dia a dia i a la seva quotidianitat, quan estem envoltats de dispositius i d'aplicacions electròniques.

Per tant, crec que és important posar en valor aquesta feina feta, aquesta contribució feta pel BSC, però també en col·laboració de la Generalitat de Catalunya, com entenem que no pot ser d'una altra manera, i que això ens permet entrenar models d'intel·ligència artificial que entenen, que escriuen i que parlen en català i que han de ser aquesta base que ens permetran o que ens han de permetre, per exemple, doncs tenir assistents de veu en català, millorar els sistemes de traducció automàtica, crear eines d'aprenentatge personalitzat o facilitar la inclusió digital per tota la ciutadania, entre molts altres temes, que són alguns dels reptes que situem per poder fer que el català sigui una llengua normalitzada en l'àmbit digital. Sumat també d'altres exemples que vostè situava, com, per exemple, la no presència del

català en aplicacions d'ús diari com són Instagram, TikTok o LinkedIn, especialment també per l'ús que en fan aquí les persones joves.

Per tant, sí que m'agradaria fer-li un parell de preguntes perquè compartim que aquest és un repte de país i, com deia, no és responsabilitat només de l'Administració pública, sinó que ha de ser un repte compartit per institucions del país, també entitats, també societat civil, perquè és fins aquí on hem pogut avançar gràcies a aquestes sinergies.

I per tant, m'agradaria preguntar-los si, amb la feina que estan realitzant actualment i tenint en compte els reptes que tenim per davant, creuen que hi ha més actors que haurien d'estar en aquesta partida. S'haurien d'implicar més actors? Com valoren una mica aquestes sinergies o aquesta correlació de forces entre tots els actors que estan remant en la mateixa direcció?

I, en segon lloc, preguntar-los, perquè forma part de l'acord d'investidura entre Esquerra Republicana i el Partit Socialista, doncs la creació d'aquest centre de recerca amb política lingüística. I per tant, si creuen que a través d'aquest espai, a través d'aquest centre de recerca, vostès també hi han de participar. Si creuen que s'ha d'entomar també d'alguna manera concreta aquest enfocament del català en l'àmbit tecnològic i en l'àmbit digital.

Res més, ho deixo aquí i agrair-los de nou la compareixença.

Gràcies.

El vicepresident

Gràcies, diputada. No havent-hi representant del Grup Parlamentari del Partit Popular, tindria la paraula el Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, el senyor diputat Manuel Jesús Acosta. Endavant, senyor diputat.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, vicepresident. Moltes gràcies, senyora Villegas, per la seva exposició. I, en primer lloc, li he de felicitar per la seva feina que fan al BSC, concretament la seva...

Fitxer 8

...feina en la preservació i difusió de les llengües.

Jo faria una reflexió i m'agradaria saber el seu posicionament al respecte. Vostè ha parlat que l'aposta definitiva és triple, és una aposta per més dades, incorporar més dades per entrenar millor les IAs generatives. És evident, estic d'acord, plenament d'acord. I ha parlat de dues més. Vostè ha dit l'impuls de l'Administració. Jo, això és un matís meu, jo dic que en aquest moment no estem en un impuls just de l'Administració, sinó en una imposició determinada, després m'explico.

I en segon, l'altra variant, ha parlat vostè que calen més recursos econòmics. Bé, també jo, acceptant la primera premissa, que és la de més dades, afegir-hi més dades, doncs estic una mica reticent respecte a les altres dues.

Per què dic això? Perquè s'ha demostrat que, posant més recursos, la realitat sociolingüística fa que, segons la darrera enquesta d'usos lingüístics del català, s'han demostrat dues coses. En general, que potser els joves parlen menys català en el seu ús social quotidià, però, per altra banda, sí que demostren aquestes dades que hi ha més parlants habituals del català que mai a la història, 2,2 milions. És a dir, hi ha sis-centes, tres-centes mil persones més a Catalunya que tenen el català com a llengua habitual, eh? Però també és cert que ha crescut el percentatge de persones bilingües, amb un deu per cent respecte a l'últim quinquenni.

Per altra banda, per no, diguéssim, copsar de dades aquí la meva intervenció, per altra banda, és cert també que hi ha cinquanta mil persones més a Catalunya que tenen el castellà com a llengua habitual. Això no hauria de ser cap problema perquè estem en una realitat sociolingüística que és la que és, que tenim dues llengües maternes, oficials i majoritàries a Catalunya. No hauria de ser un problema. Però si resulta que la idea és aconseguir que més gent a Catalunya parli i usi el català quotidianament, doncs amb això no estem d'acord nosaltres.

I, per altra banda –per altra banda–, s'ha demostrat que això dels recursos no és una solució, perquè tenim el Pla Nacional del Llibre i de la Lectura, que va engegar l'any 17, en un primer període del 17 al 20, que va fer servir 105 milions d'euros per promocionar només el llibre en català i la lectura en català. I, per altra banda, en el

segon quinquenni..., bé, en el segon període, del 23 fins al 25, que s'han invertit 58 milions.

I quins són els resultats de comprensió lectora a Catalunya? Els pitjors en les proves internacionals que es fan en català, a més a més, eh? Amb la qual cosa, no és tot més recursos, no és tot, d'alguna manera, doncs que la Generalitat no impulsi, sinó que imposi el català a tot arreu, com és visible, eh? Els mitjans de comunicació públics i privats només emeten en català, ja ho he dit abans. Hi ha moltes lingüístiques per retolar els comerços en castellà. Bé, a l'escola només es parla..., es pot entendre que es parla en català només, el català és l'idioma vehicular.

I per tant, no és només això, o sigui, és una qüestió d'amabilitat –és una qüestió d'amabilitat–, de plantejar les llengües com el que han de ser, que són vehicles de comunicació i no la confrontació.

Bé, gràcies i perdó per l'extensió.

El vicepresident

Bé, no havent-hi representants dels grups parlamentaris dels Comuns, de la CUP i del Grup Mixt, senyora Villegas, té la paraula per deu minuts per contestar les qüestions dels grups parlamentaris.

Marta Villegas Montserrat (directora del Laboratori de Tecnologia de la Llengua del Barcelona Supercomputing Center)

Bé, gràcies. Gràcies per les preguntes. No sé si sabré, recordaré tota la... Donaré, en tot cas, ja m'ho demaneu i, sinó, també em podeu escriure per correu.

En primer lloc, el representant de Junts em parlava de..., ha parlat del Consorci de Barcelona, del BSC. És una entitat pública, d'acord?, participada pel Ministeri, per la Generalitat i, en menor mesura, per la Universitat Politècnica, aportant, diguéssim, espai. D'acord? Per tant, és un consorci públic-públic, no està participat per cap entitat privada.

Pel que fa al pressupost, jo diria, contràriament al que ens acaben de preguntar des del Grup del PP, crec, no? (*Veus de fons.*) VOX? Perdó, disculpa'm. Bé, això és... Nosaltres, ara, hem estat treballant amb tres iniciatives. Una és AINA, que és una

iniciativa promoguda, com sabeu, per la Generalitat de Catalunya, i l'altra és ALIA i ILENIA, que són dues iniciatives del Ministerio, no?

En totes elles, en els tres casos, hem considerat que promoure la construcció d'infraestructura lingüística que permeti a l'ecosistema generar aplicacions en les nostres llengües, en totes les llengües, eh?, era una necessitat davant l'evidència, no?, he explicat que això és un àmbit que mou milers de milions, que hi ha una oportunitat de negoci aquí, de crear llocs de treball amb perfil alt, hi ha una demanda creixent, on aquí l'Administració també fa de tractor d'aquesta demanda i genera oportunitats a l'ecosistema.

Doncs he de dir que ILENIA acaba ara el 2025, el desembre d'aquest any; ALIA, que és el projecte espanyol, diguéssim, acaba el juny del 26, i AINA l'hem estès fins al 2027. Per tant, estem en un moment de crisi, d'alarma. És a dir, s'ha fet molta feina, no només del BSC, hi ha altres actors que fan feina, però jo entenc que principalment des del BSC, perquè també hem rebut grans ajudes des del BSC, però és un moment d'alarma. Dir, ep, nois, això hem de reaccionar i s'ha de seguir empenyent en aquesta direcció, no?

A la pregunta d'on serem. No ho sé, és complicat de dir. Ja m'agradaria tenir una bola de cristall i saber... El que sí que hi ha són signes positius, no?, com aquest que avui en dia fer aplicacions amb altres llengües, amb una llengua nova, no?, si jo tinc un chatbot i vull incorporar una llengua nova, això fa anys era insalvable, no?, necessitaves fer un diccionari amb aquella nova llengua, una nova gramàtica, és a dir, tenia uns costos enormes. Avui en dia la tecnologia facilita això. D'acord?

Per tant, en aquest sentit, soc positiva, sempre i quan tinguem dades suficients, d'acord? És a dir, hem vist aquests productes de veu de les grans..., de Google, de Meta, incorporen amb naturalitat el català doncs perquè ells han anat a buscar dades, se les han trobat, han dit, ai!, mira, i llavors funcionen també en català. No és que tinguin una vocació d'ajudar al català, no, no, ningú ens ajuda, eh?

Per tant, hem de tenir aquesta actitud proactiva de dir, ei!, i anar abocant dades i facilitar les dades perquè sigui fàcil i sigui rentable i sigui atractiu generar aplicacions i solucions en català, no?

Està clar que sent una llengua minoritzada genera una mobilització. Hem vist totes aquestes iniciatives de la Viquipèdia, de SoftCatalà, etcètera, que ajuden, han ajudat sempre en aquest sentit al català.

Per tant, té un posicionament que no li correspondria en termes de parlants, però això vol dir que no ho podem tampoc deixar en mans del voluntariat, eh? Perquè el voluntariat fa molta feina, però cal assumir responsabilitats, no?

I per tant, penso que veient que ALIA i ILENIA, que són finançats pel Ministeri, acaben un el 25, el 26 i AINA el 27 acabarà, doncs s'ha de preveure la continuïtat.

De fet, hem de dir que l'objectiu d'AINA i ALIA, que és el projecte nacional espanyol, parla amb els mateixos termes. Vull dir, quan parlem, l'espanyol, comparant-se amb l'anglès, té les mateixes dificultats. És a dir, ja heu vist les gràfiques, és a dir, la ciència no es fa en espanyol. És a dir, que també té la seva problemàtica i, per tant, l'Estat espanyol també inverteix en això, no?, perquè sinó no hi hauria molts recursos en castellà tampoc.

A la pregunta del representant d'Esquerra de quins altres actors. Bé, entenc que els centres de recerca són importants, aquestes associacions diverses que treballen per la llengua. En qualsevol cas, també, aquí sembla que escombri cap a casa, eh?, però, vull dir, avui en dia la IA generativa demanda uns recursos computacionals tan grans que pocs centres poden estar competint en aquesta lliga, no?

És a dir, el fet de l'aprenentatge profund, no?, i el *deep learning* i aquestes noves tecnologies, el que ha fet ha tingut un efecte negatiu, diguéssim, en el teixit de recerca a Catalunya, i a Espanya en general també, doncs perquè grans grups de recerca que existien i eren molt actius en tecnologies de la llengua s'han dissolt perquè avui en dia, o tens una màquina molt gran, per simplificar, o no pots tirar endavant, no?

I sobre l'efecte... Jo el que he volgut intentar emfatitzar sobre invertir o el paper de tractor de l'Administració pública és que explica això, exactament, que invertir en llengua té un efecte secundari molt positiu perquè aquestes tecnologies no són només de llengua, sinó que són el pilar fonamental on es construeix la IA generativa i aplicacions de tot tipus, té un efecte secundari super positiu en l'ecosistema, en el teixit empresarial perquè dona oportunitats a les empreses de generar aplicacions i

de ser competitiu en aquest món i tenir una part d'aquest pastís enorme que belluguen les tecnologies de la llengua i de la IA generativa.

No sé si hi he respost tot...?

El vicepresident

Sí, gràcies, senyora Villegas. En tot cas, si algú vol intervenir breument...? No? No és el cas? Doncs moltes gràcies, senyora Villegas, per comparèixer.

I suspenem breument la sessió.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

Fitxer 9

El president

Reprenem amb el darrer punt d'aquesta sessió de la comissió d'avui.

Com que hi ha hagut canvis, hi ha algun grup parlamentari que hagi d'anunciar alguna substitució o algun canvi?

#(0.48)

Si us plau, el senyor Ignasi Prat substitueix el conseller Lluís Puig.

El president

Moltes gràcies, alguna altra substitució?

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, senyor president. La diputada Maria García em substituirà a mi, vull dir... *(Veus de fons.)*

Gràcies.

El president

Molt bé.

Proposta de resolució sobre la garantia del dret a rebre atenció mèdica i sociosanitària en llengua catalana

250-00488/15

Doncs procedim, si us sembla, amb aquest quart punt de l'ordre del dia, quart i darrer, que és aquesta proposta de resolució sobre la garantia del dret a rebre atenció mèdica i sociosanitària en llengua catalana. És una proposta de resolució presentada pel Grup Parlamentari de Junts. Si us sembla, hem acordat a la Mesa que l'exposició tindrà un temps màxim de cinc minuts i els posicionaments de la resta de grups seran de tres minuts. Per tant, té la paraula, per un temps màxim de cinc minuts, la diputada Carme Renedo.

Carme Renedo i Puig

Moltes gràcies, president. Si un pacient diu al seu metge que té treballs per fer alguna cosa o que té bocassa o una raconada o un ull engavanyat, si algú diu que té reumes o #1.50) o que pateix coragre o es queixa que no fa el tomb, que continua catxat, atuït o que està espunyit, quin percentatge de metges o d'infermers podran entendre els símptomes d'aquests pacients? Quin percentatge del personal sanitari té un coneixement suficient del català per fer-ho?

Aquests últims anys han sortit anualment de les facultats de medicina de Catalunya uns 1.200 graduats. D'aquests, el cinquanta per cent, com el cinquanta per cent dels residents sanitaris, no són catalans i, un cop acaben la seva formació, se'n tornen a casa. I aquí ens falten metges, sobretot especialistes.

Augmentar l'oferta de places, com vol el Govern, no resol res, amplifica el greuge. Continuarà havent-hi només un cinquanta per cent de graduats amb domini de la llengua catalana. I per què passa això? per l'existència del districte universitari únic.

Què passa? A Murcià hi ha un vint per cent d'excel·lents en les notes d'accés a la universitat, a Extremadura un dinou per cent d'excel·lents i a Andalusia, un quinze. A Catalunya només un set per cent, som més mesurats, ja se sap que són molt i molt mesurats els catalans. Això fa que els catalans amb vocació es vegin impel·lits a estudiar fora de Catalunya perquè aquí el sistema de districte únic no els permet de fer-ho.

En el passat debat de política general, un cop més, el trident unionista, el PSC amb VOX i el PP, van votar en contra d'eliminar aquest districte únic, van votar també en contra de reservar el vuitanta per cent de les places als estudiants dels instituts catalans.

Aquest passat dilluns en la jornada organitzada per l'organització Salut pel Català, que va presidir el conseller Vila, els professionals del món de la salut compartien diagnosi i tractament per millorar l'ús del català a l'àmbit sanitari. Tots van coincidir que parlar la llengua del malalt, entendre'l quan diu que està enfiat o enneulat és un tema seriós de competència professional que afecta la seguretat del pacient. Però, i és ben significatiu, la consellera de Salut no hi va assistir. Malgrat les bones paraules, per aquest Govern la llengua ni és un tema prioritari ni en realitat és un tema transversal.

El conseller de Política Lingüística sobre la crisi de competències lingüístiques dels sanitaris explicava que es podria resoldre el problema a l'inici, de base, quan s'estudia, o en acabar els estudis i abans de començar l'exercici professional, exigint al català o oferir informació o, en una tercera fase, durant l'exercici professional. Què és el més efectiu? Què és el més barat? Està clar que garantir que els metges surtin amb la competència lingüística és el més barat i el més eficient i ha de ser una competència professional més que s'assoleix a la universitat.

Per què el PSC vota en contra, doncs, d'eliminar el districte universitari únic? Per què el PSC vota en contra d'assegurar que almenys el vuitanta per cent dels graduats en Medicina dominin la llengua catalana? El PSC vol o no vol solucionar el problema del català al món de la salut? De fet, la pregunta lògica que ens acabem fent és si al PSC li preocupa gaire la situació de la llengua catalana en general.

Som molts els que concloem que al PSC la llengua els preocupa més aviat poc. Han creat un Departament de Política Lingüística, sí, han redactat un Pacte Nacional per la Llengua, sí, però ho han fet forçats, no ens enganyem, pels acords d'investidura. No hi ha cap voluntat, o no la veiem, de revertir la situació de minorització del català. No hi ha ni hi haurà cap negociació en Madrid perquè es compleixi la normativa lingüística vigent. El PSC no incomodarà mai de la vida l'Estat espanyol ni per la

llengua, ni pel finançament, ni per ben res. Les prioritats dels socialistes són clares, més i més Espanya, menys i menys Catalunya.

Aquesta proposta de resolució es va registrar al mes d'abril, han passat molts mesos i moltes coses, però creiem que manté la seva vigència perquè es manté la situació que la va propiciar, continuen i augmenten les queixes i discriminacions lingüístiques. És per això que demanem el vot favorable als seus cinc punts, tot i que avui, segurament, la plantejaríem en uns altres termes.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. No s'han presentat propostes d'esmena, per tant, té la paraula la diputada Mar Besses del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, president. Bé, nosaltres compartim plenament l'objectiu i la necessitat d'aquesta proposta de resolució i, evidentment, hi donarem suport a tots els punts perquè creiem que és imprescindible garantir que totes les persones quan vagin a un centre sanitari puguin ser ateses en la seva llengua i, actualment, això no passa quan es tracta de la llengua catalana. I creiem que és, i així ens ho diuen també els experts, que és d'especial importància en moments de vulnerabilitat perquè és en la teva llengua pròpia doncs com millor et pots explicar, pots explicar els símptomes que tens i, per tant, també millorar el diagnòstic posterior.

I això no ho diem només nosaltres, sinó que, de fet, doncs la mateixa presidenta del Col·legi de Metges, ahir mateix, en aquesta jornada, deia que no es tracta només de garantir els drets lingüístics, sinó també es tracta de seguretat clínica. I ella mateixa feia una pregunta en què deia: es pot ser bon metge sense entendre els seus pacients? Crec que és una reflexió que és molt encertada i, per tant, en el context del que es demana en aquesta moció.

I si mirem les dades en relació als incompliments lingüístics, en aquest cas veiem com, el 2024, les queixes, les denúncies per discriminació lingüística en l'àmbit sanitari van créixer un 17,7 per cent. I això, doncs, afecta a la qualitat assistencial i impedeix aquesta comunicació plena entre els professionals i els seus pacients.

Per tant, creiem que és important situar noves mesures, però també és imprescindible que es facin complir les mesures, les normatives ja existents com, per exemple, fer complir la Instrucció 2/2024, del Servei Català de Salut, o que es despleguin els plans de gestió lingüístics en els centres sanitaris, incloent la figura dels referents lingüístics.

Però també aquesta necessitat d'anar més enllà perquè, segurament, la millor manera de garantir que es pugui parlar plenament el català en l'àmbit sanitari és fer-lo obligatori i per això creiem també que és imprescindible que tots els professionals sanitaris acreditin un nivell B2 de català en un any després d'iniciar la seva feina i un nivell C1 al cap de dos anys, garantint així la competència lingüística tant oral com escrita. Perquè som conscients que, actualment, el nostre sistema sanitari està format per un cinquanta-sis per cent de professionals que no estan formats a casa nostra i, per tant, no tenen els coneixements de català i, per tant, és imprescindible que aquests professionals sàpiguin que quan venen a treballar en el nostre país també han de conèixer la llengua pròpia del país, però també és responsabilitat nostra posar les eines perquè aquests professionals la puguin entendre i la puguin utilitzar en el seu dia a dia.

Per tant, creiem que és important situar noves mesures, que és imprescindible fer complir doncs les mesures ja vigents. I per tant, com deia, donarem suport en aquesta proposta de resolució perquè creiem doncs que és imprescindible que els pacients quan hagin d'anar a un centre sanitari puguin expressar-se i puguin ser atesos en la seva llengua.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada. No hi ha representació del Grup Parlamentari Popular, per tant, és el torn parlamentari de la diputada de VOX, Maria García Fuster.

María Elisa García Fuster

Gracias, señor presidente. Bien, dos cosas, los estudiantes catalanes tienen las peores notas de la EvAU porque son los peores formados de España gracias a su modelo de escuela catalana. Y la solución no es crear universidades propias

catalanas con un nivel de formación más bajo para que los pobres estudiantes catalanes, a los que ustedes han destrozado la vida con su nivel de formación puedan llegar a aprobar.

Dos. En los hospitales no existía ningún problema hasta que separatistas y socialistas se infiltraron en la sanidad, hasta que ustedes, los sectarios, intolerantes, decidieron hacer política con la salud de las personas para distraer a los catalanes de lo verdaderamente importante, que es la pobreza y la miseria que han provocado ustedes saqueando durante décadas la Administración pública.

Y como les he dicho en infinidad de ocasiones, enfrentar a médicos con enfermeros, a enfermeros con pacientes, a pacientes con médicos o con celadores va en contra de la calidad asistencial. Ustedes están dinamitando la confianza médico-paciente y, con ellos, están empeorando la calidad asistencial.

A mí no me hablen de derechos de los pacientes o de derechos de los médicos a ser atendidos o respondidos en una u otra lengua. He trabajado veintitrés años en la sanidad pública catalana, también en la privada. Siempre hablo español, siempre, y siempre me he entendido con los pacientes, hablasen en catalán, inglés o alemán. Jamás, jamás he tenido ningún problema con ningún paciente por hablar una lengua u otra. Y jamás he oído a ningún médico ni a ningún paciente quejarse por esto. Lo que sí he visto es como los mejores profesionales huyen de Cataluña por sus políticas lingüísticas y su sectarismo.

Mire, titular de la prensa de septiembre del 2023: «Cataluña lidera la fuga de médicos en España por quinto año consecutivo.» En el 2024, mire, no ha sido distinto.

Lo que también he visto es como los mejores MIRes ya no quieren coger Cataluña para formarse, pese a que tenemos los mejores hospitales. Caída de un treinta y uno por ciento de los mejores MIRes según un estudio hecho por Social Science Research Network.

Y lo que también he visto es como los médicos y enfermeros debemos doblar turnos cada día, trabajando una media de sesenta y cinco horas, cansados y sin respaldo de la administración, porque ustedes expulsan a los profesionales y les cierran las puertas a los que quieren venir aquí imponiendo el catalán.

Mire, cuando algo funciona, lo mejor es no tocarlo, y la sanidad funcionaba. Ahora ya no, miren las listas de espera y el malestar de los profesionales.

Así que desde VOX les exigimos que dejen en paz la sanidad y que limpien sus miserias y sus corruptelas creando distracción y cortinas de humo en otros sitios en vez de jugar con la salud de los catalanes enfrentando a médicos y a pacientes.

Gracias.

El president

A la sessió d'avui no comptem amb diputats de Comuns, ni de la CUP, ni del Grup Mixt, amb la qual cosa tancarem aquest torn d'intervencions amb la diputada portaveu del Grup Socialista, la diputada Imma Ferret.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, president. Centrem ara, després d'aquesta visió esbiaixada, amb aquesta proposta de resolució que ens presenta el Grup de Junts.

És un àmbit en què també hem debatut àmpliament en la Comissió de Salut i també la consellera Pané n'ha fet esment, i estem d'acord en què és molt important, perquè no parlem d'altra cosa que de drets, de drets de la ciutadania.

I per això també en la conferència que va realitzar el conseller de Política Lingüística aquest passat dilluns en el Col·legi de Metges també feia èmfasi de les propostes de millora que el Govern té i que es treballen transversalment i que coordina el Departament de Política Lingüística.

Per una banda, des del Departament de Drets Socials i Inclusió disposa del Pla de Foment del Català, on es treballen les línies estratègiques i accions previstes per garantir els drets lingüístics en els serveis d'atenció social, en els àmbits d'atenció a la gent gran, infància, adolescència, l'acollida de persones migrades i refugiades i de l'accessibilitat.

En la mateixa línia, des del Departament de Salut, l'any passat va posar en marxa el Pla per garantir el coneixement de l'ús del català en el sistema públic de salut, amb l'objectiu de fer del català llengua d'ús normal al sistema públic de salut i garantir que qualsevol persona s'hi pugui relacionar des del naixement fins al final de la vida,

tant en aquesta llengua com en qualsevol de les altres llengües oficials i que inclou trenta-tres mesures distribuïdes en quatre eixos d'actuació per implementar en el període 24-26.

Aquesta també s'ha integrat en el Pacte Nacional per la Llengua, que recull un bon nombre de mesures per reforçar el català, tant en l'àmbit sanitari com en els drets social en l'horitzó 3.

I tal com també estableix l'apartat 4 de la Instrucció 2/2024, del Servei Català de la Salut, en centres, serveis i establiments dels Siscat, han de satisfer els drets lingüístics i respectar el dret d'opció lingüística en les llengües oficials a Catalunya dels ciutadans i ciutadanes que reben atenció sanitària a càrrec del Servei de Salut, introduint també el factor lingüístic en protocols assistencials adreçats, especialment, a col·lectius vulnerables.

Això obliga també a les entitats proveïdores a tenir un referent lingüístic i un pla de gestió lingüística adaptat a la seva realitat.

D'aquesta manera, sorgeixen programes com el de formació en llengua catalana per als professionals sanitaris com el Prescriu-te o el programa de formació d'acolliment lingüístic i de coneixements generals de la llengua catalana, el T'acollim, o tallers de bones pràctiques lingüístiques, voluntariat per la llengua en l'àmbit de la salut, en col·laboració amb el Consorci per la Normalització Lingüística.

I, a més a més, el Departament de Salut està preparant una actualització de la Carta de Drets i Deures a la Ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària, amb previsió de presentar-la a finals d'aquest any.

Veiem, doncs, que les propostes estan alineades amb el pla d'acció que des dels Departaments de Salut i Drets Socials i Inclusió s'estan duent a terme i que estan contemplades també en el document de consens que és el Pacte Nacional...

Fitxer 10

...per la Llengua, i a qui convido novament a signar per part del Grup Parlamentari de Junts, que encara no ho han fet, i bé que van col·laborar-hi en la seva implementació i descripció en la passada legislatura.

I per tot plegat, i amb el desig que també tinguem un nou pressupost al Govern per tal de millorar i desplegar totes aquestes polítiques, i com no pot ser d'altra manera, des del nostre grup parlamentari donarem suport a aquesta proposta de resolució.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Com que no hi havia cap mena d'esmena, passaríem directament a la votació. Haig de demanar si voleu votar algun dels cinc punts per separat.

Doncs, si no és així, sotmetem a votació els cinc punts d'aquesta proposta de resolució de Junts per Catalunya.

I us demanaria vots a favor?

El Grup d'Esquerra, el Grup Socialista i el Grup de Junts per Catalunya.

Vots en contra?

El Grup Parlamentari de VOX.

I no hi ha abstencions perquè no hi ha més diputats presents.

Per tant, queda aprovada aquesta proposta de resolució.

S'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a...